

Rusi se umikajo.

AVSTRIJCI IN NEMCI PRODIRAJO. — RUSI V NEVARNOSTI. — TARNOPOL PADEL. — KERENSKI JE DIKTATOR.

Petrograd, 23. julija. — Na več kot 50 milj dolgi fronti od Tarnopola do Dnjestra ojačene nemške in avstrijske armade potiskajo nazaj rusko vojsko, ki je brez vsake discipline.

Delavski in vojaški delegati, boječ se protirevolucije, so posvetili vse svoje moči temu, da odstranijo vsakogar, ki bi hotel ovreči sedanjo vlado.

Delavski in vojaški delegati so postavili Kerenskija za diktatorja, da razreši sedanjo in vsako prihodnjo krizo z železno roko.

Reuterjevo poročilo pravi, da so avstrijsko-nemške armade zavzele Tarnopol, ki šteje 35 tisoč prebivalcev in ki je bil v ruskih rokah od početka vojne, ko so Rusi prvič vdrl v Galicijo. Neko drugo poročilo pravi, da je mesto v plamenih.

Ko so prejšnji teden Nemci pričeli s protiofenzivo, so stali Rusi 25 milj zapadno od Tarnopola. Rusko severno in južno krilo sta v nevarnosti, da ju Nemci obkrožijo, ako se jima ne posreči, da se še pravočasno umakneta.

Po nekaterih zadržanih namerava ruska armada vstopiti se za Seretom, med tem ko so Nemci že na več krajih prečkali železnico Koševa-Tarnopol.

Nestanovitnost in oslaba ruska armada bo pripomogla Nemcem in Avstrijem, da bodo zopet zavzeli ozemlje, katerega so Rusi zasedli v početku vojne in v zadnji ofenzivi.

Kerenski hiti na fronto, da poskusi pregovoriti vojaštvo, da se ne umika, temveč bojuje.

Kerenski ima neomejeno moč, da zopet spravi armado v red.

Izvrševalni odbor vseruskih delavskih in vojaških ter kmetskih delavcev je izdal na armado sledečo proklamacijo:

— Vojaki, tovariši: ena naša armada je omahnila in njeni polki so bežali pred sovražnikom. Del naše fronte je predr. Tolpe cesarja Viljema, ki so se pomaknile naprej in prinašajo s seboj smrt in pogin.

Kdo je kriv tega ponižanja? — Odgovornost imajo oni, ki so sejal neslogo v armadi in so uničili disciplino; odgovorni so oni, ki v času nevarnosti niso poslušali vojaškega povelja in so trčili čas z nekoristnim razgovarjanjem in debatiranjem.

Mnogi izmed teh, ki so zapustili črto in so iskali varnost v begu, so plačali s svojim življenjem, ker niso poslušali povelja. Sovražnikov ogenj jih je podrl na tla.

Ako vas ta izkušnja ni dovolj izučila, potem ni več rešitve za Rusijo.

Dovolj besed. Prišel je čas, da se dela brez odlašanja. Priznali smo provizorično vlado. Priznali smo njeno neomejeno oblast in neomejeno moč. Njeno povelje mora biti postava. Vsi, ki ne poslušajo povelja provizorične vlade v boju, se bodo smatrali za izdajalce. Za izdajalce in strahotepece pa ni usmiljenja.

Vojaki, tovariši: hočete trajnega miru. Hočete zemljo in svobodo. Potem morate vedeti, da se more za Rusijo in vse narode dobiti stalen mir samo s hudim bojem. Ako odnehate proti armadam nemškega cesarja, izgubiti oboje: deželo in svobodo. Osvojevalni in monarhistični Nemci bodo vas vedno in vedno silili, da se bodete bojevali za svoje interese.

Tovariši, vojaki na fronti: ne dovolite, da bi bili med vami izdajalci in bojazljivci. Ne umaknite se pred sovražnikom niti za korak. Odprta vam je samo ena pot. Naprej!

Tovariši, vojaki v ozadju, bodite pripravljeni, da greste naprej na fronto, da pomagata svojim bratom, ki so zapušeni in izdani, ki beže iz svojih postojank.

Zberite vse svoje moči za boj za stalen mir, za vašo zemljo in vašo svobodo. Izpolnite vojaška povelja brez odlašanja in omahovanja, brez bojazni in brez škodljivega razgovarjanja. V času bitke je nepokorščina in omahovanje slabše kot izdajstvo, kajti v njih je vaš pogin in pogin Rusije.

Tovariši, vojaki: na vas gleda ves svet in vsi oni, ki delujejo za Rusijo. Uničenje Rusije pomeni uničenje vseh. Zberite vso moč, vso vstrajnost in disciplino ter rešite domovino! —

Pridelovanje pšenice.

Z ozirom na agitacijo, da bi država New York pridelala milijon bušljev pšenice, piše v poljedelstvu znani veščak profesor Burkett:

—Dve vzhodni državi sta že dosegli rekord, kar za dane pridelovanje žita. Ohio bo pridelala prihodnje leto do 60 milijonov bušljev, država New York pa en milijon. Oboje je hvalevredno, ker obe državi moreti pridelati mnogo pšenice in najboljše vrste. Preteklo pomlad sta obe državi imeli obdelanega več polja kot prejšnja leta; pridelali sta tudi mnogo več zelenjave kot prej; tudi pri-

Inozemci in voj. služba.

Tozadevna predloga bo skorajgotovo sprejeta v senatu. Državljan centralnih držav bodo izvzeti.

Washington, D. C., 23. julija. — (Poročilo United Press). — Senator Chamberlain je postavil predlogo, ki zahteva, naj se vpokliče v vojaško službo tudi inozemci, namreč Avstrijci in Nemci. Ta predloga bo najbrže sprejeta pri jutrajšnji seji odbora za vojaške zadeve.

Služiti bo moral torej vsak, ki je sposoben za vojaško službo in se nahaja že več kot leto dni v Združenih državah. Morda bodo izvzeti samo državljani Nemčije in Avstrije, torej taki, ki nimajo niti prvega niti drugega papirja.

To se bo zgodilo zaradi tega, ker se je v nekaterih krajih naprimer v New Yorku, registriralo dne 5. junija skoraj ravno toliko inozemcev kot ameriških državljanov.

Senator Chamberlain svetuje, naj vlada izžene vse one inozemce, kateri ne bodo stopili v ameriško armado.

Kot že rečeno, se bo o tej zadevi jutri odločilo.

Poziv ruske vlade.

Rusija je postala žrtev notranjih sovražnikov. — Odločilna ura je bila. — Vsi v boj.

Petrograd, Rusija, 23. julija. — Vseled izdajstva ruskih čet v Galiciji in spoznavši veliko nevarnost za vso Rusijo, je ruska provizorična vlada izdala na narod poziv, ki se glasi:

—Državljan! Usodepolna ura je bila. Armade nemškega cesarja so prebile fronto narodne revolucije, namreč armade. Te strašne operacije so bile olajšane po zločinskih lahkomišljenosti in slepem fanatizmu nekaterih in po izdajstvu drugih. V tem usodepolnem trenutku, ko je mogoče skrivnim močem protirevolucije vzdigniti svojo glavo, polskujoč se splošne zmešnjave, tedaj reorganizirana provizorična vlada vidi pred svojimi očmi vso svojo veliko odgovornost. Vendar pa ima polno in trdno zaupanje v moč velikega ruskega naroda in upa, da se bo hitro zopet pričelo politično delovanje, posebno sedaj, ko se je pokazala kužna bolezen, ki je napadla narodni organizem, in je sama prenehala v teži krizi.

Vlada za trdno veruje, da bo kriza peljala v življenje in ne v smrt. Ker je vlada trdna v tej veri, zato je pripravljena delovati z energijo in odločnostjo, kakor za htevalo izvanredne okoliščine. Vlada smatra za svojo prvo in poglavitno nalogo, da obrne svojo moč v boj proti zunanemu sovražniku in v obrambo nove vlade proti poskusom vsake protirevolucije, ne da bi omahovala, da vporabi najstrožja sredstva, ki so ji na razpolago. Obenem vlada izjavlja, da se ne bo prellila niti ena kaplja krvi ruskega vojaka za korist tujih držav, kakor je že bilo razglašeno celemu svetu.

Proklamacija nadaljuje, da se bo v avgustu vršila zavezniška konferenca, pri kateri se bo določila prihodnja zavezniška politika. — Vlada bo izpolnila, kar je obljubila 19. maja ter bo ruski narod dobil enako, tajno in splošno volilno pravico.

Nizozemska misija.

Amsterdam, Nizozemsko, 23. julija. — Poljedelski minister je imenoval tri člane komisije, ki bo v kratkem času odpotovala v Ameriko.

Francosko bojišče.

Nemški prestolonaslednik zopet tepen. — Izgubil mnogo mož. — Ne smejo skozi. — Vojaški uspeh.

Pariz, Francija, 23. julija. — Vojaški kritiki trdijo, da je med govorom kanclerja Michaelisa in med ofenzivo nemškega prestolonaslednika nekaka zveza. Junkerji hočejo doseči kak uspeh na bojišču, da pomirijo ljudstvo. Pokazali bi radi, da je Nemčija nepremagljiva, kot je rekel kancler.

Kakor prejšnje leto pred Verdunom, tako tudi letos pri Chemin des Dames prestolonaslednik ne varčuje s človeškimi življenjem.

„Tukaj ne smejo skozi“, je zakazal Joffre, ko so se pričeli ljuti nemški napadi pri Verdunu. To geslo velja tudi sedaj pri Chemin des Dames.

V nedeljo jutraj so Nemci 40-tič poskusili zasedi cesto pri Craonne, katero mesto so Francozi zavzeli 4. maja. To je bil izza časa verdunskih bojev nasilovitejši naval: toda prestolonaslednik ni dosegel niti najmanjšega uspeha.

Ob štirih jutraj se je pričelo strahovito bombardiranje na fronti od Cerny do Berry-au-Bac. Vse prednje in zadnje vrste in pota med njimi so obšipali majhni in veliki izstrelki nemških topov. — Padlo je tudi mnogo bomb z duševnimi plini.

Ob petih je prišla iz zakopov pehota. Nameravali so vdariti na Craonne.

Dasi je bil jasen dan, se s hriba ni moglo opazovati čet, kajti nad njimi so se valili oblaki dima, katerega je povzročila artilerija.

Francoska artilerija je pustila da so prišli Nemci nekoliko naprej, toda ni bilo dolgo tiho, temveč je odgovarjala strel na strel. Ko se je opazilo, da prihajajo nemška ojačenja, je artilerija obrnila ognj naravnost med nje ter je povzročila med četami veliko zmešnjavo. Nemci so imeli neizmerne izgube.

Pričele so regljati strojne puške, zakopni možnarji so pošiljali topede in pokale so puške, ko so Nemci na dano znamenje skočili naprej.

Polk za polkom je šel v boj in pod uničujočim francoskim ognjem so se nemške čete skrile v tenko vrsto. Kdor se je mogel umakniti, nazaj, je bežal proti zakopom. Med tem časom so padle francoske bombe in šrapneli, da ni bilo mogoče biti niti v zakopih.

Ob istem času so druge nemške čete na California planoti naskakovale in doživele so iste izgube kot pri Cerny. Večkrat se jim je posrečilo zavzeti kako francosko postojanko, toda dosegli niso višin.

Kjerkoli so zasedli kaj ozemlja, so jih francoski oddelki takoj pregnali. Nek mlad francoski častnik je bil takoj v prvih bojih ranjen in vjet. Rešili so ga francoski oddelki, ki so prisilili Nemce, da so se umaknili.

Ta častnik je zatrdil, da mnogi nemški polki, ki so dobili povelje naskočiti hrib, niso hoteli iti v strašni ogenj, ki je uničil vse, kar se je pokazalo na planem.

Nemci napadajo to ozemlje že sto dni, o čem je general Nivelle v aprilu prišel svojo ofenzivo. Vojaški kritiki se samo vprašujejo, kako dolgo bo Hindenburg še pustil da bo prestolonaslednik pošiljal v smrt svoje najboljše čete.

Socialist obtožen.

Indianapolis, Ind., 23. julija. — Pod varščino \$2500 so postavili državnega organizatorja socialno-demokratske stranke za Indiano, Josepha Zimmermanna.

Mirovna resolucija.

Značilen govor senatorja Lewisa. Kanclerjev govor je bil namenjen Združenim državam.

Washington, D. C., 23. julija. — V debato glede pristaniške predloge se je vmešal tudi senator Lewis ter je s tem zadobil priliko razpravljati o kanclerjem govoru.

— Moje mnenje o govoru nemškega državnega kanclerja — je rekel — se čisto razlikuje od mnenja Lloyd Georga.

Govor nemškega državnega kanclerja je bil v prvi vrsti namenjen Ameriki. Jaz si njegov govor tako tolmačim, da je Nemčija pripravljena skleniti mir. Enkrat je povedala, pod kakimi pogoji ga sklene, zdaj je pa stvar zaveznikov pojasniti svoje pogoje.

Michaelisovemu govoru nismo posvetili one pozornosti, katero za služuje.

Tem potom naznamam, da bom predložil senatu resolucijo ter žnjo omogočil razpravljanje o tej zadevi.

Ako bo senat temeljito razpravljal o tej zadevi, bo prišel kmalo do takega zaključka kot jaz, da je bil kanclerjev govor namenjen Združenim državam.

Kot protigovornik je nastopil McCumber. Izjavil je, da kancler nikakor ni ponujal miru, ker je zagovarjal vojno s podmorskimi čolni.

Tudi v Franciji?

Agitacija v francoski armadi. — Širi se propaganda, da bi se izsilil mir.

Pariz, Francija, 23. julija. — Revolucionarni agenti so pričeli svoje delo med francosko armado da bi nagovorili vojake, da bi zahtevali mir. Zaradi tega je senator Clemenceau v zbornici ostro kritiziral notranjega ministra M. Malvyja, češ, da ni nastopil proti osebam, ki so širile upornost.

M. Clemenceau je trdil, da so nekateri revolucionarni agitrali za revolucijo v armadi kot v Rusiji. Rekel je, da so se pokazali nezadovoljnosti zaradi tega, toda ukrenilo se ni nič, da bi se ta agitacija preprečila.

M. Malvy je dejal, da je policija imela nalog, zasledovati vsakogar, ki bi storil kaj kaznivskega, toda proti delavcem se ni moglo sovravno postopati.

Predsednik Ribot je zagovarjal notranjega ministra, češ, da se delavskih organizacij ni smelo dolžiti odgovornosti za delovanje ne-patriotov. — Živimo v času nesramnosti, katere ne smemo napačno razumeti. Nemčija potrebuje mir in želi ga dobiti, ne oziraje se na to, kako, in s kakimi pripomočki. Nemčija v svoji hinavščini pravi da bo storila vse, da doseže sporazum med narodi potom mednarodnega razsodišča: na predvečer vojne pa je zavrgla vsako razpravljanje. Stalni mir ne more sloneti na militarizmu. Miru ne bo prej dokler Nemčija ne opusti misli o nadgospodstvu in dokler ne preneha postavljati sužnosti tujim narodom.

V nadaljnji debati je bila vlada izrečena zaupnica.

Ponesrečena rojaka.

Pred nekaj dnevi je rojaku Josipu Jurkasu pri delu žaga odrezala prste na desni roki. Ker se na rano ni hotela zaceliti in je roka pričela giniti, so mu jo morali odrezati v zapestju. Nahaja se že v bolnišnici.

Nesreča je zadela v soboto tudi rojaka Louisa Erhartica, ki je delal v Navy Yard v Brooklynu pri grajenju lesenih ladij. Sveder, katerega goni elektrika, se je po nesreči obrnil in se mu je skoro tri palce zvrnil v trebuh. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico, kjer so ga dognali, da je ranjeno črevo. Ker ni prizadeto glavno črevo, imajo zdravniki še upanje, da ostane pri življenju.

Obema rojakoma, kakor tudi njihovim družinam naša odlična želja.

Proti Leninistom.

000

Petrograd, 23. julija. — Ruska javnost je zelo ogorčena na Lenina in njegove pripadnike. Kozaki, ki so v pouličnih bojih v Petrogradu izgubili mnogo svojih tovarišev, zahtevajo, da vlada strogo kaznuje vse povzročitelje petrogradskih nemirov.

Delavski in vojaški svet je vsled pritiska javnega mnenja preklekal prepoved, objavljati obtožbe proti Leninu, vendar pa še vedno veže roke sodnikov, da bi postopali proti njemu in njegovim pristašem.

Preiskovalna komisija delavskega in vojaškega sveta sestoji iz sledečih članov: Gotz, Handelman, Liber, Dahn in Krochmal, od katerih ni nikdo Leninov pristaša.

Vlada je na pritisk delavskih in vojaških delegatov zavkazala strogo preiskavo, da se dožene, kdo je v prvi vrsti kriv petrogradskih izgreodov. Sestavila se je za preiskavo posebna komisija, v kateri se nahajajo člani različnih strank.

Komisija je danes pričela s svojim delom in takoj izključila dva člana, ker sta Leninova pristaša.

Neka kodanjska brzojavka pravi, da je nemški socialista Haase, ko se je vračal iz Stockholma, izjavil, da je bil Parvus posredovalec med nemško vlado in Leninovo stranko. Parvus, iz Belfanda, je ruski žid in je prej delal za rusko socialistično stranko. Ko se je pa sprl z ruskimi socialisti, je šel v Nemčijo, kjer je pisal v nemške socialistične liste.

Med turško-laško vojno je bil v Carigradu, kjer je pisal za turške, nemške in avstrijske liste, med tem pa je opravljal več drugih manj častnih služb. Med nesrečnimi ruskimi izgnanci je živel veliko spoštovanje, toda sumničilo so ga, da je obenem agent nemške in ruske vlade.

Ko se je pričela vojna, je šel v Kodanj, kjer je pričel trgovino ter mnogo špekuliral. Pravijo, da si je napravil premoženje pri nabavi za turško armado. Pod svojo zaščito je sprejemal ruske izgnance. Med njegovimi sodrugji je bil najvažnejši Ganetzki, ki je bil zaradi kontrabanda izgnan iz Danske.

Ganetzki je imel se nahaja med tistimi, ki so pošiljali nemški denar iz Stockholma Sumensonovi, ki je sedaj zaprt.

Včeraj so oblasti izvršile hišno preiskavo pri odvetniku Kozlovskem, ki je obdolžen, da je skupno s Sumensonovo posredoval pri pošiljanju nemškega denarja iz Stockholma v Rusijo. Bil je tedaj posredovalec med nemško vlado in Leninisti. V njegovem stanovanju so našli zelo obtežljive listine in so ga sinoči zaprli.

Vojaki so zelo ogorčeni na leniniste in oni vojaki, ki so se dali zapeljati po Leninovih pristaših, se nahajajo v zelo žalostnem položaju.

Preiskali so tudi palačo plesalke Kresinske, kjer so našli mnogo listin, ki obtežujejo Lenina in njegove pristaše. Nemška zarota, nemška monarhistična reakcija in Leninov fanatizem so si podali roke, da zrušijo Rusijo.

Vladno krizo bo razrešil samo delavski in vojaški svet, ako bo zahteval, da se kaznuje Lenin in njegovi pristaši in da se njihova agitacija prepreči, potem bo mogoče sestaviti močno koalicijsko vlado.

V obratnem slučaju bo moč tega sveta izpodkopana, reakcijska sila se bo razširila in prišla do moči in — Rusija bo prepuščena na milost in nemilost sirove sile.

ZAKAJ JE LVOV RESIGNIRAL.

Petrograd, 22. julija. — Princ Lvov je odstopil, ker ni mogel privoliti v sklep provizorične vlade, da se takoj prizna celokupni program socialistične stranke. Bil je nasproten temu, da se takoj razglasi republika na tej podlagi, kajti to bi bilo nasprotno ustavni vladi.

Nasprotoval je tudi razdelitvi zemlje, kakor je napredovala načrt vlada, kajti to bi pomenilo pogin za deželo.

Drugi vzroki, zaradi katerih je Lvov resigniral, je bil tudi razpust Dume. Tudi ni mogel ostati v kabinetu, ker se je zahtevalo, da se mora vsa ruska politika voditi po želepih delavskih in vojaških delegatov.

London, 22. julija. — Petrogradsko poročilo pravi, da so ministrsko krizo povzročili socialistični ministri, ker so zahtevali, da se takoj razglasi republika, da se opuste stanovske razlike, da se opuste vojaška odlikovanja, da se razdeli zemlja, da se vpelje nov finančni in gospodarski sistem, da se vporabijo stroge odredbe napram protirevoluciji in da se odpuste nekateri generali.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo več denarja za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laiki armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pisano vojne ujetnika, ker nam s tem pomagata sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSE

28 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK HANSEN, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
62 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Da celo leto velja list za Ameriko \$3.00
Da celo leto za mesto New York \$2.00
Da pol leta za mesto New York \$1.50
Da četrt leta za mesto New York \$1.00
Da šest mesecev za mesto New York \$0.50

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Izhaja vsak dan izvenredno in praznikov.
Subscription yearly \$3.50.

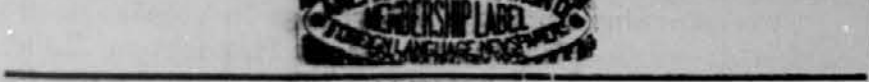
Advertisements on agreement.
Dopisni brez podpis in osebnosti se ne priobčijo.
Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.

Pri sprejemanju kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi pošljejo imena
naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisem in pošiljankam navedite ta naslov:
"GLAS NARODA"

62 Cortlandt St., New York City.

Telephone: 2876 Cortlandt.

"Srpski Dnevnik" in čikaška "Izjava"

V New Yorku izhajajoči "Srpski Dnevnik", ki je naj boljši tukajšnji srbski list, je priobčil dne 20. julija članek "Vrnite nam naše gibanje!" Članek je pisal znani srbski časnikar Milan Jevtić, ki je mogoče med srbskimi in hrvaškimi žurnalisti v Ameriki najbolj markantna osebnost in o kojega iskrenem domoljubju smo trdno uverjeni.

Članek se bavi z znano čikaško "Izjavo", s katero se pričinja, kot je znano vsem našim čitateljem, gibanje za ustanovitev velike politične organizacije jugoslovanskih narodov v Ameriki, katere cilj naj bi bil, uplivati na merodajne kroge, da se ustanovi s končano vojno v jugoslovanskih deželah federativno republiko, obsegajočo Srbe, Hrvate, Slovence in Bolgare.

V naslednjem se hočemo nekoliko podrobneje pečati z izvajanjem Mr. Milana Jevtića.

V uvodnih stavkih je naslikal v članku program, to je natančneje vsebino te "Izjave" in izvaja, da je to tužen in naravnost tragičen dogodek, kajti s tem je baje zadan žalosten konec celemu jugoslovanskemu gibanju v Ameriki.

Ta konec pa je bil izvršen s tem, ker so Slovenci baje krenili svojo lastno pot ter zasnovali svoje posebno gibanje v Ameriki.

Pisatelj članka pravi, da se nahaja med sopodpisniki "Izjave" tudi gospod Etbin Kristan, ki se je tekom vsega poteka vojne izkazal kot moža, dozorelega mnenja in prepričanja, ki se je od prvega dne naprej zavzemal za zmago zavezniške stvari.

Pisatelj članka pravi, da omenja vse te stvari le raditega, ker bo prav gotovo najti plačane časnikarje, ki bodo skušali prepričati merodajne kroge s svojimi ceneniimi lažmi, da je namreč ta "Izjava" sad nemške propagande in plačana od nemške strani.

Jevtić pravi, da ni tako in da vsi ti psevdopolitiki in politikaši ne dosegajo Kristana niti v moralnem niti v umstvenem oziru.

Celo gibanje, temelječe na čikaški "Izjavi", je popolnoma slovensko, in program kot je objavljen v "Izjavi", ne vsebuje niti ene besede, tikajoče se socializma, ter je skozinskoz nacionalističen.

Pozivlja se vse Slovence v Ameriki, naj vstvarijo organizacijo in izberejo odbor, ki bo vodil celo stvar. Svojo podporo je že zagotovil največji slovenski dnevnik Glas Naroda, in Jevtić izjavlja, da je izgubila jugoslovanska stvar Slovence radi zborovanj v Chicagu in Pittsburghu, kjer so imeli glavno besedo oni sloviti psevdopolitiki, kojih glavna glasila so: "Hrv. Svijet", "Hrv. Zastava" in "Cl. Amerika".

Kdo so ljudje, ki stoje za temi listi, je znano vsakemu, ki se je zanimal za javno življenje med Jugoslavlani v Ameriki v zadnjih treh letih.

"Srpski Dnevnik" izjavlja torej, da so celo jugoslovansko gibanje v kali uničili in zatrli ravno ti voditelji, ki so se šopirili po Chicagu in Pittsburghu, kajti vsakemu razsodnemu človeku je bila njihova neodkritosrčnost jasna na prvi pogled.

Jevtić pravi nadalje, da grede za Slovenci tudi — Hrvati. Znani in uvaževani hrvaški list "Novi Hrvati" je na podlagi "Izjave" izdal na ameriške Hrvate poziv, naj se organizirajo ter stvorijo svoje hrvaško republikansko gibanje.

Kot je pisatelj članka znano, se bo veliko Hrvatov odzvalo temu pozivu. Treba je bilo le vreči iskro v smodnišnico; in sedaj je v resnici vržena.

Jevtić izjavlja, da si je mislil v času, ko je don Niko Gršković pokleknil v Pittsburghu ter izrekel molitev za zdravlje kralja Petra v svojem srečju.

— To je Judežev poljub!

Tak pa je tudi bil. Kajti od tega časa naprej se je izkazala vsa neodkritosrčnost in zahrbtnost teh psevdovoditeljev.

Jevtić pravi nadalje:

— Ko je izbruhnila ta usodepolna vojna, je pisec teh vrst, poznavač natančno obno razpoloženje Hrvatov in Slovencev v Ameriki, skušal postaviti jugoslovansko gibanje na močno podlago, na kateri bi moglo stati, namreč na temelju, da smatrajo vsi Južni Slovanci v Ameriki bo-

bo Srbije za svojo borbo, da smatrajo Srbijo za jugoslovanski Piemont. To je bilo vse, kar se je moglo v današnjemu času zahtevati od jugoslovanskih narodov v Ameriki.

Mr. Jevtić ima prav. — Jugoslovansko gibanje v Ameriki bi moralo biti od prvega početka naprej postavljeno na trdno in zdravo podlago.

Ne zadostuje pa le podlaga, temveč je tudi treba ljudi, ki prično z zgradbo, in ki so s svojim srcem, umom in voljo, ter čisto nesebično na delu za veliko stvar.

Srbija je res nekaj jugoslovanski Piemont, in če nam je česa manjkalo Jugoslovancem v Ameriki, je bil to jugoslovanski Cavour, sloviti italijanski diplomat, kateremu se ima moderna Italija zahvaliti za svoj obstanek.

Takih Cavourjev pa jugoslovanska stvar ni imela v Ameriki in jih najbrže tudi ne bo imela, kajti preveč se urivajo v vsako javno zadevo ljudje, katerim je vse prej mar kot ravno izvršitev tega, za kar se bore.

Manjka jim pa nadalje tudi sposobnosti, duševnega obzorja in neomajne volje, da dosežejo stavljeni cilj, ki si ga na sploh nikdar niso postavili niso.

To so politični pustolovci, ljudje, ki hočejo biti znani v javnim življenju ter zavzemati stališče, do katerega niso upravičeni niti po svoji zmožnosti niti po odločnosti in vstrajnosti.

Ti ljudje ravno pa kopljejo grob vsakemu, še tako plemenitemu javnemu delu.

Nadalje izvaja Mr. Jevtić, kako bi se vršila cela jugoslovanska agitacija, če bi bil sprejet v prvem pričetku program par rodoljubnih in nesebičnih mož. Nabiralo naj bi se za Srbski Rdeči Križ, zbiralo dobrovoljce za srbsko armado, dočim ni nikdo izmed Srbov ali Hrvatov v onem času vprašal za kako drugo stvar.

Tedaj pa je vstal don Niko Gršković in z namenom, da poruši celo gibanje, je spravil na površje vprašanje o garancijah. Srbi in Hrvati so odgovorili na to, da se bo na taka vprašanja, namreč na vprašanja notranje ureditve skupne jugoslovanske države, odgovarjalo potem, ko bodo ti jugoslovanski narodi osvobodjeni in zedinjeni. Rešeni pa bodo po neoporečni in suvereni volji teh narodov samih.

Mr. Jevtić pravilno trdi, da so bili to ljudje, ki so od prvega početka hoteli dejansko škodovati jugoslovanski stvari, dasiravno so na zunanje najbolj kričali. On govori s srbskega stališča in ima v tem oziru tudi popolnoma prav.

Drugačna pa je stvar, ki jo razpravlja "Srpski Dnevnik" o "dinastiji Karagjorgjevičev", o kateri trdi, da ji je srbski narod dolžan dolg časti kot ga je dolžna krščanska cerkev Jezusu Kristusu.

On pravi, da kot se ne morejo srbske gosli odreči kraljeviću Marku, Strahiniću banu, da se na isti način srbska politika ne more odreči dinastiji Karagjorgjevičev.

Nadalje trdi: dokler bo sedel na prestolu kak Karagjorgjević, ima pravico sedeti na njem. Kajti to pravico so si pridobili s tem, da so dvignili srbski narod od mrtvih.

Srbi baje čutijo moralno obveznost napraviti hiši Karagjorgjevičev, in ta hiša ni za Srbe vladajoča dinastija, temveč oplodjenje onega srbskega duha, ki je dvignil srbski narod od mrtvih.

V tem oziru se v polni meri naslanjamo na čikaško "Izjavo" ter opozarjamo v prvi vrsti na splošno razpoloženje po celem svetu.

Uspela ruska revolucija nam je pokazala smer, katero smo instinktivno čutili že dolgo, in ki bo končno prevladala po celem civiliziranem svetu.

V času, ko se rušijo prestoli, ko se jemlje vladno silo iz rok dinastijam in naj so bile zaslužne za dotični narod ali ne, je pač neprilico govoriti o dinastiji kot — narodni svetinji.

Dinastije kot take še nikdar niso bile predstavljive narodove veličine in njegove moči.

Dinastije so bile v vsakem slučaju plod davnih časov, ko se je stvarjalo posamezne države, ko se je širilo njih ozemlja in večalo njih upliv. V vsakem slučaju pa so bile dinastije brez moči, kakorhitro je bil narod sam slab in na potu k propadu.

Resnica je, da so predniki sedanjih Karagjorgjevičev pripomogli k ustvarjenju moderne Srbije in k ojačenju srbskega narodnega duha.

Resnica je pa tudi, da je tvorila antagonizma med vladarskima hišama Karagjorgjevičev in Obrenovičev največjo oviro splošnemu procvitu, drugače v polni meri usposobljenega, nadarjenega in junaškega srbskega naroda. Boj za moč med tema dvema družinama je skozi desetletja diskreditiral srbski narod pred ostalimi civiliziranimi svetom.

In ravno ta boj med dvema dinastijama je v prvi vrsti pripomogel, da so v Nemčiji in Avstriji pričeli misliti na podjarmljenje balkanskih držav, predvsem Srbije. Srbijo so smatrali za deželo nezrelih politikasov, za deželo, ki hoče doseči nekaj, kar je preko njene moči, in deželo, ki vsled svoje notranje nestalnosti vedno predstavlja nevarnost za celo Evropo in takozvano ravnotežje med državami. To je tista srbska narodna svetinja, o kateri govorijo s takim navdušenjem. In to so gola zgodovinska dejstva.

Narodi Evrope so se morali vsled sedanje vojne in se bodo še morali odpovedati vse drugačnim narodnim svetinjam kot pa je posamezna dinastija. Taka svetinja kot je dinastija ne pride pri sedanjih velikih in ves svet obsegaajočih vprašanjih niti v poštev. Cela smer razvoja se giba proti demokratizaciji narodov. In demokratizacija, katera ne bo uveljavljena zdaj s končano vojno, bo neizogibno prišla pozneje, a zvezana s še večimi pretreslaji in notranjimi katastrofami.

V tem oziru izmamo torej po našem mnenju prav, če vnaprej odklanjamo vsako monarhijo v bodoči federaciji jugoslovanskih narodov.

Dopisi.

Farrell, Pa.

Tem potom naznanjam vsem članom in članicam Slovenske Lige, da se vdeležijo zagotovo seje v nedeljo 29. julija v Farrelu. Prosim, da se vsi člani in članice zglase v Slovenskem društvenem domu.

Nasha postaja je bila ves čas svojega obstanka zelo aktivna, zato želimo, da bi se naprej podpirali to idejo, zlasti sedaj, ko se bližajo dnevi moritve svojemu koncu. Začnimo sedaj, ko se je vse časopisje zavzelo za svobodo slovenskega naroda in delujmo, da dosežemo svoj cilj.

Seja se prične ob dveh popoldne po sledečem vsporedu. 1. Pozdrav predsednika; 2. govor; 3. čitanje zapisnika zadnje seje; 4. sprejem članov; 5. plačevanje; 6. razni predlogi; 7. volitev novega odbora.

Bratje in sestre, veliki dnevi so pred durni, zato bodimo pripravljeno! Pozdrav!

Frank Kramar.

NB. — Rojak g. Frank Kramar je bil izzreban; njegova številka je 7109. Bil je prvi Slovenec, ki je bil izzreban.

Oregon City, Ore.

Ker že dolgo ni bilo nobenega dopisa iz te slovenske naselbine, vam jaz sporočim par novic.

Poročil se je dne 15. julija rojak Alojzij Fortuna z nevesto Leneko Grknam. Ženin je dolenski krvi, nevesta pa gorenjske; upam pa, da se bodeja dobro raz-

umela v novem stanu, kar jima iz srca želimo. Rodita srečna! Zabaljvali smo se prav dobro do ranega jutra. Jožeta Kramarja pa čestitam, ker nam je tako izvrstno igral, da se mu je žanj na roki naredil.

Delavske razmere niso tukaj še preslabe, pa vseeno sem nobenega rojaka ne vabim, ker se delo nič kaj lahko ne dobi.

Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam tega lista.

Naročnik.

Aurora, Nev.

Naj malo sporočim, kako se je tukaj obhajal praznik proglašanja neodvisnosti, katerega praznika se menda vsakdo veseli, zlasti pa Indijanci, kot je bilo tukaj videti. Prihajali so v velikem številu že par dni pred 4. julijem, in to iz zelo oddaljenih naselbin, da so se vdeležili tega pomembnega praznika. Na programu je bilo namreč vtečenje vrvi med Indijanci in rudarji iz tukajšnjega rudnika. Toda kljub temu, da so izbrali prave orjake tukajšnjih rudarjev, so jih vendar Indijanci z lahkoto premagali, kajti Indijanci so vam bile prave "mašine" in tako so oni dobili nagrado.

Po dolgem času nam je vendar narava poslala tople in krasne dneve. Poletu je izvrstno podnebje, tako da boljsega si ni mogoče želeli, kljub temu, da tukaj skoro nikoli ne dežuje.

Pozdrav! J. Bartol.

Želje Bolgarske.

Glasm poročil iz Švice ima bolgarski car Ferdinand na delu agente, ki skušajo izvedeti, kakše dobre pogoje, če sploh katere, bi mu ponudili zavezniški, če bi sklenili z njimi separaten mir. Celo postopanje je popolnoma v smislu značaja Ferdinanda, če je poročilo resnično ali ne. ako ekvino poizvedovanje bi se namreč lahko odločno zanimalo od njegove strani, če bi prišlo na uho nemškega cesarja.

Zelo vrjetno je, da bi pogoj, katere bi stavili zavezniški z ozirom na Balkan, nikakor ne zadovoljili vladajočih razredov v Bolgariji. V Angliji je se najti preživele iz bolgarofilske šole in pred kratkim je predlagal Noel Buxton v nekem listu separaten mir z Bolgarsko, ono imaginarno, sentimentalno Bolgarsko, ki je tako dobro prijala liberalnemu razpoloženju pred štiridesetimi leti.

Sedanja Bolgarska pa ni sentimentalna. Skoro vse stranke v Bolgariji se zavzemajo za teorijo Centralne Evrope. Bolgarska upa ah je upala postati s pomočjo in v zvezi z Nemčijo in Avstro-Ogrsko glavna sila na Balkanu, v ekonomskem in političnem smislu. V sedanjem času drži v rokah grško Macedonijo do reke Strume, tri četrtine Srbije, celo Dobružo in še nekaj drugega ozemlja. Glasom švicarske vesti nima baje "nobene interesa pri nadaljevanju te vojne, če se ji odstopi teritorij v Macedoniji".

Ta zmernost je nova ter skoro nevrjetna. — Bolgarski ministrski predsednik, Radoslavov, je rekel pred par tedni na Dunaju in v organu Ballplatz, v "Fremdenblattu", da ni hotela Bolgarska le dela Macedonije, katerega so zasedle njene čete ter poleg tega še Dobružo, ampak "varnost za vse bodoče čase". — "Hoteli smo ostati v zvezi z Avstro-Ogrsko potom doline reke Morave".

To je mleklo bolgarskega kosevga oreha. Dolina reke Morave, ki jo severozahodni del Srbije, ni le pot iz Berlina skozi Centralno Evropo, temveč tudi dežela, bogata na premožju, bakru in zlatu, torej bogat rudarski okraj, ki čaka svojega razvoja. Majja meseca je rekel Radoslavov: — Mi smo sosedje Avstro-Ogrske ter želimo ostati v ter moramo ostati za vse bodoče čase. Vzrok za to je jasen in bolgarski propagandisti so bili že dolgo na delu v dolini Morave.

Zanimivo pri tem je, da zahteve bolgarske socialistične delegacije v Stockholmu "neposreden mir brez aneksij". V isti sapi pa je izjavil bolgarski socialist Janulov "da ne more imputirati Bolgarska z rok Macedonijo in velikega dela stare Srbije, v kolikor pride vpo-
mer avstrijskega meje. Zanimivi so tudi socialisti, ki se zavzemajo za mir "brez aneksij", a se bol-

Ekonomska sila Nemčije.

Vojni krediti Nemčije so se pričeli s po \$1,250,000,000. Deveti kredit, o katerem se je poročalo v soboto, pa zahteva \$3,000,000,000. Vsi krediti v zadnji dekadi znašajo približno sto tisoč milijonov mark ali \$25,000,000,000. Posojila, katere se je izdalo na te kredite, so za par bilijonov manjša, a tekoči dolg se skorogotovo bliža tej razliki. To je vzrok, zakaj je kredit avtoriziran. Te številke bi bile v časih pred vojno skoro nevrjetne. Enako presenetljivo pa je, da se ta veličanska bremena nosi, ne da bi se izžepalo volje prevzeti jih nase. Zadnji kredit se je dovolilo brez vsake diskusije in brez opozicije, razven s strani manjših strank. Politično izjavo, na kateri se je temeljilo kredit, se je sprejelo z 214 proti 116 glasovom. V kolikor je znano svetu sta politika, in ekonomija Nemčije manj omajani kot oni njih nasprotnikov, ki domnevajo, da nadkriljujejo Nemčijo v memorali in ekonomiji. Kak je vir te sile, ki spravlja v tako zadrego one, k branijo pravico proti goli sili? En takih virov je edinstvo.

Ekonomska vstrajnost Nemčije ima svoj vzrok v dejstvu, da je Nemčija samozadovoljiva glede morale in svojih virov. Centralne velesile so producirale več pšenice kot so jo producirale Združene države, Kanada in Argentina pred vojno. Iste države imajo več domače živine kot Anglija, Francija in Italija skupaj. Pred vojno ni bila produkcija železa v deželah zavezniškov dosti različna od one centralnih zavezniških. Sedaj pa je Nemčija razširila svojo železno industrijo in sicer na račun in stroške svojih nasprotnikov. Velika inozemska trgovina Nemčije je sedaj uničena, a to tvori obtemen in njene sile, kajti vsa energija, katero se je uporabljalo v mirnih časih v trgovini, se uporablja sedaj v podpiranje vojne. To bo nekega dne brez dvoma dovelo do velikanske zadrege, a je v sedanjem času velik vir nemške odporne sile.

Moralna pojasnitev tudi ni bolj skrivnostna kot ekonomska. Že v Bibliji se glasi, da uspeva hudobni tot zeleno drevo b vodi in Nemčija vodi to vojno zloben način, tako v ekonomskem kot v vojaškem oziru. Vsaka vojaška prednost, katero si pribori Nemčija proti dočbam civiliziranega bojevanja in tateri si odrekajo zavezniški, jači Nemčijo. Nemčija se je polastila z airno vestjo premožljivih skladov in železnarske industrije v Franciji in Belgiji. Ona izvršuje svoja potrebna dela z nasilnim delom sovranskih civilistov, ne pa z delom vojnih vjstnikov, katere bi se lahko prisilila, da delajo za Nemčijo. Nemčija je metodično ropala pri-
ratne industrijske vire v deželah, katere je zavojevala. V Nemčijo je privlekla stroje in material ter de-

Vi ste na pol v grobu, ako imate bolne noge.

Rabite

PEDISIN

krepčilo za noge,

ki ne dovoli, da se

pote,

postanejo utrjene

ali dobe mehurje, odrastke, ali kurja očesa.

PEDISIN krepi, prenovi in ne-
guje noge.

Velika družinska škatlja, zado-
stuje za več mesecev, stane le \$1.00.

CROWN PHARMACY,

2812 E. 79th Street, E.

Cleveland, Ohio.

portirala delavce, ki so bili potreb-
ni za izvrševanje dela pri teh stroj-
jih. Nemčija si dovoljuje finančne
izgrede, katerih si ni dovoljevala
v prejšnji vojni proti Franciji. Ko
so zasedli Nemci Pariz, so pustili
Francosko banko pri miru. Sedaj
pa je prišla na naš državni depart-
ment formalna pritožba, da je na-
ložila tri petine te svote Narodni
belgijski banki, ki je privatno po-
djetje. Uradnike privatnih bank se
je vrglo v ječe, ko se je vzelo njih
vrednosti. Kamorkoli so prišli nem-
ški vojaki, se je stavilo malovred-
ni nemški papirnat denar na mesto
domače denarne vrednosti. Skup-
na svota kontribucij, katere so na-
ložili nemški generali in gover-
nerji podjarmljenim narodom, ni
znana, vendar pa se je poročalo o
številnih velikih posameznih znes-
kih.

Skrivnost nemške ekonomske si-
le je torej zmes dobrih in slabih
vzrokov. Nemška navada vstrajne-
ga dela in podvrženja pod vodstvo
je tvorila v miru in vojni kapital,
katerega se ne more preceniti. To se
je še povečalo s piratstvom na
morju, z izkoriščanjem in zavoje-
vanih deželah in uporabo virov mi-
ru za vojne namene. Nemčija ima
sedaj založenih nekako sedemkrat
toliko svojih prihrankov v vojnih
papirjih. Iz vsega tega je sprevi-
dno, da je treba Nemčiji priznati
njene dobre lastnosti, vendar pa je
obnem še bolj potrebno ustaviti
njene zločine. Ko bodo odposlanci
postavili končno položilo svojo ro-
ko na rame tega glavnega kršitel-
ja mednarodne vojaške in eko-
nomske postavbe ter bo ona izpusti-
la iz roke prednosti, katere si je pri-
ropala, ne bo dobila Nemčija več
svojega prostora na soncu, dokler
ne rehabilitira svojega značaja.

Emma Goldman in Berkman pro-
sta.

Najvišji zvezni sodnik Brandeis
je dovolil na podlagi "error wri-
ta", da anarhistka Emma Gold-
man in anarhist Berkman predlo-
žita svojo stvar najvišjemu zvez-
nemu sodišču.

Dokler ne pride zadeva pred
najvišje zvezno sodišče, sta prosta,
če položita poročilo. Najvišje zvez-
no sodišče se ne snide pred okto-
brom in najbrže mine leto, pre-
n pride zadeva pred sodišče.

Obsojena sta bila, da sta hotela
zarotniškim potom prepričati iz-
vedenje zakona za registracijo.

Štrajk iz simpatije se ni obnesel.

Depesha iz Butte, Mont., poroča,
da se strojniki in drugi rokodelci
niso pridružili stavki iz simpa-
tije do I. W. W. Stavka iz simpa-
tije je imela pričeti opoldne, toda
delci niso ustavili rokodelci.

Dokler ne pride izvrno poročilo,
je nemogoče reči, koliko je resnice
v tej brzojavki.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi
tukajšnja slovenska Alexander
godba v soboto, 28. julija. Pričetek
ob 6. uri zvečer.

Veseliča se vrši v dvorani dru-
štva "Postojnska jama".

Tem potom prav ljudno vabimo
vsa v tej in v bližnji okolici naha-
jajoča se bratska društva in drugo
občinstvo, da se te naše veselice
v mnogobrojem številu vdeležijo
ter s tem pomagajo olajšati breme tu-
kajšnje godbe.

Za izbornu zabavo bo vse naj-
bolj preskrbljeno.

Toraj na veselo svidenje v so-
boto zvečer.

Odbor godbe

Cannonsburg, Pa.

Povest o Mirabeau-ju.

Neki Francoz, sin markiza, je bil rojen v svojo in nesrečo drugih. Potom prirojenega divjega ženja se mu je posrečilo premagati ovire, a sitnosti v tej ali oni obliki pa je imel prav do svojega konca in te sitnosti so ga spravile tudi v grob.

Ta mož je bil Honore de Mirabeau. Tukaj navajamo par stvari ki so povzročile, da ni dospel do ničesar: — rojen je bil v dobri in v bližini dvora, na katerem je imela telesna lepota tako moč ter se je grlo znanost tako zankevalo, da ni mogel človek grde znanosti ničesar doseči. Mirabeau je preстал v svoji mladosti črne kose in te so pustile na njegovem licu taka znamenja, da je bil radi njih znan po celi Evropi.

Radi neke malenkosti se ga je v njegovi zgodnji moški dobi poslalo potom "letre de cahet" v ječo ter je vse kazalo, da bo ostal tam vse svoje živje dni. Konečno se ga je izpustilo, a zopet zaprlo radi nekega drugega pregreška. Tekom prihodnjih petnajst let se ga je poslalo v ječo nič manj kot šestkrat. Konečno je bil obsodjen na smrt. Pomislilo se ga je začasno a obsodbe se ni preklicalo. Upal je postati častnik, a te sanje so izginile že v zgodnji mladosti.

Mirabeau-ja se je smatralo nepopolnim. Bil je odurno krznik, imel za seboj več zapornih kazni obsodbo na smrt in poleg tega je še prišlo, da ga je njegov lastni oče smrtno sovražil.

Njegova brezobzirna originalnost, ki ga je večkrat spravila v zadrege, pa mu je konečno tudi pomagala iz zadreg.

Bežal je iz svoje domače dežele da se izogne nadaljni aretaciji ter živel nekaj časa v Angliji in na Holandskem, kjer se je preživljal s pisanjem ter kmalu razvil zmožnosti, na katere je postala pozorna cela Francija. Ko se mu je dovolilo vrniti se v Pariz, se je vrnil takoj v najhujši vrtnice političnih bojev, katere se je ravnal takrat vojeval v Franciji.

Njegova dežela se je nahajala v prvih štadijih revolucije, s katero se je združilo gnili prestol ter poslalo na tisoče plemenitavov v smrt ali pa proganstvo. Mirabeau je stal na strani revolucionarcev, dočim si je na drugi strani tudi pridobil zaupanje kralja Ludovika

XVI. Postal je zvezni člen med aristokracijo in narodom ter užival zaupanje obeh strani v pričakovanem boju na življenje in smrt.

V teoriji je bil Mirabeau straten revolucionar, v sreču pa je bil aristokrat. Tako je naprimer naročil svojemu služabniku, naj ogorvari od tedaj naprej vse ljudi z "Državljan", kar je bilo demokracijsko, mesto starega in servilnega naslova "Monsieur". Ko ga je pošlušni služabnik nekoč sam nagoval: "Državljan Mirabeau", ga je razjarjeni Mirabeu takoj pobil na tla.

Saj ste mi vendar povedali, da so vsi ljudi enaki, — je stokal služabnik.

— Da, vsi ljudje, — je odvrnil Mirabeau, — razven mene.

Mirabeau je konečno skušal prevoriti kralja, da podeli narod pravico, s čemur bi se konečno celo mogoče rešilo bedasti stari kraljevski prestol in življenje kralja. Obenem pa je skušal s svojo ognjevitostjo zadržati ljudsko jezo. Za trenutek je postal največji in najmočnejši mož v Franciji.

Če bi imel kralj toliko smisla, da bi se dal v polnem voditi od Mirabeau-ja, bi se mogoče cela revolucija končala z obojestranskimi koorescijami. Ludovik XVI. pa je poslušal tudi manj zmožne svetovale. Posledica tega je bila, da se je obglavilo njega, kraljico in vse aristokrate, katere so ustasi mogli dobiti v roke.

Mirabeau ni živel tako dolgo, da bi videl najbolj krvave prizore te strašne drame. Če bi živel še naprej, bi mogoče veliko storil, da zmanjša te grozote, kajti narod n nobenega drugega moža tako ljubil in ubogal kot ravno njega. — Manjši voditelji revolucije so ga sovražili radi njegove popularnosti in ženja. Nekateri teh sovražnikov so ga povabili na neki banket. Prijatelji so mu sicer tajno svetovali, naj se ne vdelež banketa in res je prišel Mirabeau z banketa na smrt bolan. Umrl pa je dne 2. aprila 1791.

Tekom njegove bolezni so bile ceste v bližini njegovega doma natlačene polne ljudi, ki so pričakovali poročil o njegovem zdravlju. Ko je umrl, je žalovala cela Francija. Prejšnji izgnanec je postal narodni idol.

ZLO.

France Bevk.

V vlaku, ki je bežal čez zasneženo, na visoko zasneženo planjavo, smo sedeli in deloma molčali. Tupatam se je kateremu ukral vzdih ali ušel pogled skozi okno v gosto naletavajočo množico snežink, nepregledno, tja do sive daljave se raztezajočo...

Kot bi nosili vsi nekaj na sebi, česar ne smemo razodeti drugemu ali ne znamo povedati v tem človeškem, ječljajočem jeziku. —

Ob oknu vojak-sanitejec, na drugi klopi je ležal vojak-infanterist.

Poleg sanitejca stara ženica z žalostnimi očmi in rokami na kolenih in jaz. Še par žene, debela gospodična s topim pogledom in eajno na kolenih.

Poleg nje vojak z mladimi brčicami in še nekaj drugih ljudi; med njimi žena iz Istre, ki se pelje od sina, in rdečeličen vojak.

Na postaji v ozki dolinici, kjer se komaj vidi kos neba, je vstopilo nekaj ljudi in zasedlo begajočih pogledov prostore. Neki mož plahega pogleda se je usedel k nogam ležečega vojaka. Ta je skrenil noge in prestrašeno pogledal.

Sanitejec je vstal in zamahnil z roko vojaku, naj se razporeži po klopi, onemu pa, naj se odstrani.

Opravičil se je: — Er ist krank!

Pokazal je na ležečega. Mož s plahim pogledom se je počasi dvignil.

Sosed, ki mu je sedel nasproti, je pa rekel:

— Tudi ta je plačal! Vstane naj, kaj leži!

— Bolan je! — sem pojasnil.

Pogledali so nanj vsi, celo iz sosednjih prostorov so se obrnile glave nanj in ga motrile.

Imel je velike, znane groze polne oči, ki so me s prvimi trenutkom zanimalo, kot da mi imajo mnogo povedati. Na visokem že-

lu trudnost in po lieih. V potezah krog ust in v bradi, prispiceni na nemški način, bolest in vse skup pomešano s hlastnim nemirrom.

— Geisteskrank! — je pojasnil sanitejec, potipal mu žilo, poslušal sapa in pogledal na majhen toplomer, ki ga je imel v žepu.

Ženica se e nagnila k meni z boječimi očmi, kot bi nekaj slutila:

— Kaj je?

— Blazen je.

Sklenila je suhi, žilasti roki. Bolnik je rahlo zaprl oči.

— Ali... tam... gori?

— Da! Marisakteri... Jaz bi tudi... Kake sledove bo pustilo v marsikateri duši, za celo življenje: polblaznost, živčni napadi in drugo... Mnogo, največ jih bo — moralno podviranih. Redki so oni jekleni ljudje, ki bodo izšli nedotaknjeni.

— Mlada gospa mi je pripovedovala:

— Moj mož plane iz spanja in tresoč se kriči: — Vidim ga, vidim. Jój! — Jaz: — Koga vidiš? On: Njega, njega, obešena!...

Kako me gleda, jój, kako me gleda z rdečimi, izbuljenimi očmi, kot strta miš! Ta zabuhel obraz! Viseče roke! Kaj si zakrivil, ko imaš komaj dvanajst let?

Pusti me! Pa le, kako me gleda, kot da me česa toži!... Ko se je predramil, ni hotel vedeti ničesar o tem. Sploh o ničemer! — Nič!

Nič! Dosti! Pusti me tudi ti! Ne vem ničesar! Bil sem, bil, bil do omotice, nezavedno in strašno!... Ne vem ničesar! — Tako je pravila mlada gospa.

Hudo je vse to in zlo, kar se glasno govori, kar se šepeta in v sanjah blede, in vse tisto kar se niti sanjati ne sme, za kar ne vemo imena in ne dobimo besede!

Nekateri so poslušali.

Vojak z malimi brčicami je nategnil obraz v značilni izraz, s katerim vojak prezira civilista, in je rekel:

— Vsakdo naj bi poskusil!

Mož, ki je sedel poleg mene, je uprl v vojaka strše svoje sive oči in ni rekel ničesar.

Vojak je čutil odgovor ter oči in je pogledal skozi okno.

Rdečelični vojak, ki sedi zadaj, se vtakne v pogovor.

— Hudo! Kaj je hudo? Mraz in lakota, mokrota, trda tla — to je zlo. Ono, kar pravite vi, to ni nič! To ni nič! Kdor zno... kaj bi mu dejal? Samo eden me je oplazil po rokavi in — to me je ujezilo, da... ne smem reči, kaj in ne koliko!... Zdaj grem nazaj. Ranjen sem, a vrnem jim! Zlato svetinjo si zaslužim!

Vojak z rdečimi lici je pripovedoval na široko, pri tem so se mu grobe poteze krog ust le še bolj razširile... Skoraj kričal je in bolnik je planil pokonci.

Ljudje so ga gledali, nevoščljivi mu za zlato svetinjo, in so ga hvalili.

Drugi so molčali.

— A? Kaj pravite? Da! Tak mora biti vojak! Tak!...

Gledal je po obrazih, da bi žel polhalo in začudenje. Lica so se mu svetila.

— Oh, je!...

Ženica je vzdihnila in pogledala skozi okno. Sneg, neprestano se nasipajoč... Ob straneh visoke bele stene. Kupi snega mimo oken.

Tu tam so stali v snegu kida-joči delavci in zrlji za vlakom, celo ženske so bile vmes. Premrli rok in obrazov in vendar se — smehljajo in pozdravljajo, naslonjeni na lopate in zaviti v plašče ali žakljevino. Snežinke so jim primrzle na telo.

Pogledal sem ženico z dolgim pogledom in tisti trenutek me je obvladala blazna misel, da bi razbral vsebino teh neštevilnih in različnih gub na njenem obrazu.

— Kaj je?

— Nič!

Splasil se je mojega vprašanja. Potem se je obrnila do mene. Kakšne so bile njene oči!...

— Ali bo moral tudi moj Pavel?...

Beseda se ji je tresla in pogled in roke. Jok je stopil na tenke, brezkrvne, drhteče ustne.

— Tudi!

— Ah!... — — —

Jok se je utrgal, kot se zlomi veja z drevesa.

Drugi se niso zmenili za naju, ali zato, ker je jok priskuten, ali zato, ker s oposlusali anekdoto, ki jo je pripovedoval vojak.

— Saj ne bo! Saj ne bo! On ne bo mogel... Poznam ga! Razjokal se bo nad vsem in ne bo... Moj dobri Pavel!

— Mora!

— Ali ga nisem učila? Če premislim: mnogo sem ga učila! Ali nima dovolj globoko v svojem srcu?...

Učila sem ga kar je v moji vesti in v katekizmu... in je verjel! — Sem ga učila napadno? Mislim: ni slab! Bog ve, kako je... Kadar je mir, bi bilo kaznivo...

— Aj!...

Pogledal sem jo z nasmehom; ona pa je gledala name s pogledom, kot bi nečesa prosila, povedala misel, ki nima dna v svoji čudežni tajnosti in bolesti in teži na njene materinske prsi.

— Vedno mislim na to. Noč in dan mi ne da miru!... Rekla sem mu, naj moli. — Molim, — je dejal, — molim, kot moli razbojnik, preden napade. — Ko bi vedel človek, kaj bo tam, saj... veste...

Zunaj je švigalo mimo oken gosto zasneženo smrečje.

— Jaz nisem kriva! Jaz sem ga učila! Kdo bo odgovoren zanj v večnosti!... Če... Mi smo ljudje, vsi zmotljivi, vsi... Drug drugega tiramo, tiramo! Kam? Saj oni ne vedo, ne vedo!

Njen glas je bil mil, tožoč, lo-meč se, opravičujoč, njen pogled trepetanje, kot da vidi najdražje za las viseti nad prepado brezdanjega, nerazumljivega.

Kdo je kriv?...

Kdo nekriv?

Vsa ta prerivajoča se množica strasti, tiranja, ključevanja čustev, slasti mesa in krvi — nekaznovana!...

Tirajoči, tirani, prostovoljni — ti vsi — kam? —

Težko mi je bilo. Dvom, ki je visel nad mano že prej, me je pritisnil.

Zaprte in zapečatite evangelije! Iztrgajte srca!

— Mora! Mora nima odgovornosti, — sem rekel.

— Da! Mora! Kaj so napravili prvi kristjani, ko so jim ukazali, naj molijo živali?...

Kaj la-kota, kuga, mraz, trpljenje! To ni zlo! — Vse bi preljeno in do-stall — A tam? — Ko je pogledal

tja zadaj!... Kdo je tam povprašal? — In... in če ne stori, kar mora, ampak, kar more? Ali ni razločka? Ali je v besedi vojna že vesoljno odpustanje? Kdo je postavil meje, če ne Bog? To je zlo, to je zlo!

Sklonjena je bila. Z rokami je zakrivila obraz. Solze so ji kapale na krilo.

— Umirite se, — sem dejal. — Potem sem dolgo iskal besede...

— Čudno je!... Ne smemo misliti in... Ah, kaj je dobro in — častno? Čudovito sta se splela Kristus in Protikristus, da ne ločimo obrazov... Pojmi so prevrženi, zmisel besed je drugačen...

Ne smemo imenovati... Vse eno veliko pritaženo govorjenje...

Se je v nas morda mnogo lepšega... pa ne znamo... ječljamo... lažemo... molčimo... Samo v materinskih sreihi je še dobro in častno... Tudi vaš Pavel se bo spomnil. In v tem spominu bo — spoved in odpustanje radi vas...

Kdor išče in hoče krvi... ta! Da, ta! Na lastno vest, na lasten odgovor bi ne gromadil obtožb!...

Gorje mu, ki bo moral dati odgovor!... Vsi ti brezverni in — brezumni!... Pomirite se! Pavel si ne bo zaslužil zlate svetinje!

— In vendar... in vendar?

Ženica je gledala mene, kot da ima nekaj reči, a ne more in ne zna.

— Razumem! Strah je v vas! In če bi ne bilo tega sramotnega znamenja na ljudeh, bi bili brez moči... Stroj razdrobi roko, ki posreže vanj... Če bi nam postavili malika na trg? A?

— Zlo!

Zajkalo je skoraj na glas in si zakrila oči.

Ljudje so postali pozorni. Vojaki z rdečimi lici vpraša:

— Kaj joče?

— Nič! Za sinom!

Molk.

Par pogledov radovednosti in sočutja.

Vojak je pripovedoval dalje... Ženica je utihnila in si brisala oči.

Bolnik se je hipoma dvignil in strmel skozi šipe z groznim pogledom...

Sneg je prenehal. Skozi oblake je predrl solnce in sijali rdeče-krvavo.

Sanitejec je pomiril vojaka, ki se je ulegel, z očmi vedno uprtimi v okno.

Siam se je pridružil zaveznikom.

London, Anglija, 22. julija. — Reuterjevo poročilo iz Bangkoka pravi, da je država Siam proglašila, da obstoji vojno stanje med Siamom in Nemčijo ter Avstrijo.

severne Francije, napravil mnogo

50,000 KNJIZIC

POPOLNOMA ZASTONJ

Ali trpite

na stislih ali zastopljenju krvi, kapavici, živčni slabosti, na spolno-ur-narnih in drugih nalezljivih boleznih, naduhi, neprebavnosti, zapeki ali konstipaciji, kataru, zlati žili, revmatizmu, ali ne želodnih, mehurnih in led-vičnih boleznih?

Imate li bolečine v križu in v skle-pih ali zgibih, glavobol, izgubo teka, kisline v želodcu, riganje, žoleno ri-ganje, pogosto bljuvanje, umazan je-zik, smrdelo sapa, črne kolobarje okrog oči, slabo spanje in grde sanje? Ali se hitro vzemirite, ustrašite, raz-burite, razjezite in padete v slabo vo-ljo? Ali ste nervozni in utrujeni ob jutrih, plašni ali boječji v družbi, ob-upani in žalostni? Naša brezplačna knjižica vam pove vse, kar se tiče teh bolezni, v vašem materiem jeziku, da lahko vsakdo razume in se okoristi z nasveti in podatki, ki jih vsebuje.

Zaloga znanosti je, in vsebuje ravno tiste stvari, ki jih bi moral znati vsak mož — mlad in star, bogat in rev, oženjen in samski, bolan in zdrav. Zapišite si, da je ta knjižica popolnoma zastonj; mi plačamo tudi poštnino. Na ovitku ni zdravnikovega imena in vsled tega nihče ne ve, kaj je notri, kakor samo tisti, ki dobi. Zapišite vaše ime in naslov razločno na spodnji kupon, izrežite in pošljite nam.

POŠLJITE KUPON ZA KNJIZICO ŠE DANES.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., 9.700 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Gospodje:—Zanima me Vaša ponudba glede brezplačne zdravniške knjižice in želim, da mi takoj pošljete en izvod.

IME

STEV. IN ULICA ALI BOX

MESTO DRŽAVA

Zaplenili si 9 parnikov z 19 tisoč škoda na polju, kjer ga prej ni bi-lo videti.

Siam je napovedal vojno, da "obdrži svete mednarodne pravice proti narodom, ki zaničujejo prin-cipe človečanstva in ne spoštujejo malih narodov."

Vse Nemce in Avstrije so are-tirali in njih trgovine zaprli.

Siam je prva absolutna država, kise je pridružila zaveznikom in šestnajsta država, ki je v boju pro-ti Nemčiji.

Lov na Francoskem.

Pariz, Francija, 22. julija. — Na Francoskem bo lov prvič izza leta 1913 zopet dovoljen in bo od-prt tedaj, ko bodo pospravili po-lje. Vlada mora dovoliti lov, ker se je divjačina tako zelo pomnožila, da je napravila na polju mnogo škoda.

Divjih zajcev, kuncev, fazanov in jerebie je v izobilju, med tem ko je divji prašič, katerega so voja-sila, da obstoji vojno stanje med Siamom in Nemčijo ter Avstrijo.

severne Francije, napravil mnogo

Donesek vrtov.

Washington, D. C., 22. julija. — Charles L. Paek, predsednik Food Garden Commission, je izjavil, da znaša vrednost pridelka na do se-daj praznih zemljiščih v Združenih državah 350 milijonov dolariev.

THE PENN-MARY COAL COMPANY

išče 300 majnarjev

za razna dela. Naše majne so v Heilwood, Pa. in Clement, Pa. na P. R. R. in N. Y. C. železnica. Mi plačamo največjo plačo v tem delu dežele in naši možje zaslužijo od \$100.00 do \$165.00 vsake dva tedna. Na vas je ležeče koliko hočete narediti, imamo dovolj voz in nobenih delavskih sporov. — Dobre hiše — dobra voda — cerkve — šole.

Pridite pripravljeni za delo ali vprašajte

Peter Pctoma ali Gen. Mgr. T. R. Johns

v HEILWOOD, PENNA.

Važno za vsakega.

KADAR želite izvediti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev,

KADAR želite prodati posestvo, farmo, lote, hišo, po-hištvo, trgovino itd.

KADAR želite objaviti krst, ženitve, žalostinko itd.

KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinj-stvu itd.

KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prija-telja ali znanca,

KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasi v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je razposlan na leto v štirih in pol milijona (4,500.000) iztisih in je torej najboljše sredstvo za oglaševanje.

CENE SO SLEDEČE:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane \$1.00

Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota

itd. stane \$1.00

Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00

Enkratno iskanje dela stane \$0.30

Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke

ali kaj enakega stane \$1.00

Enkratno društveno naznanilo stane \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglasih.

Naročilom je poslali vselej tudi denar.

NASLOVITE NA:

82 CORTLANDT STREET,

Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejmemo

oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem va-rujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsespovzod dovolj.

NEW YORK, N. Y.

Rojakom svetujemo, kadar kaj kupujejo ali pa

iaročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ga ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri na-ročilih po pošti.

Ekonomski vzroki nemirov v Španiji.

Zadnja poročila iz Španske kažejo, da je ostala kriza, ki je povzročila padec liberalne vlade grofa Romanones ter pomagala na krmilo Edvardu Dato, odločnemu zagovorniku španske nevtalnosti v sedanjem sporu, se sedaj neresena. Novi konservativni kabinet je takoj odredil razveljavljanje u-stavnih jamstev po celi kraljevini. To pomeni, da se je dalo viadi in je zastopnikom pravico razveljaviti pravice posameznega državljanu kot je pravica zborovanja ter neomejena prostost česaripisja, ki je tako ljuba Špancem.

Težavni položaj za narodno ek-sistenco, v katerem se nahajajo vsi nevtalni narodi vsled te sve-tovne vojne, je na Španskem še veliko bolj resen in to iz številnih vzrokov. Med temi se nahaja zemljepisni položaj Iberskega pol-otoka. Ločena le z gorskimi vrho-vi Pitenej od pozorišča vojne, je trpela Španija kot Italija pred vstopom v vojno, vse ekonomske kazni in muke, katerih so bili de-ležni vojskujoči se sami. Odkar so se pričele sovražnosti, je bil bru-talno omejen ekonomski sistem Špancev.

Rusija, Nemčija, Avstro-Ogrska in celo Turčija so predstavljale važna javna tržišča za španske iz-važalce, kojih trgovina se je hitro širila, dočim se je na presenetljiv način tudi večal import, posebno iz Nemčije. Tudi faktorjev španske trgovske bilance pa se ni le iztre-bilo, temveč so novi in nepričako-vani udarci zatremeli obzorje. — Anglija, Francija, Italija, Skandi-navija, Šveica, Holandska in Belgi-ja, katere dežele so bile vse važ-ne za špansko trgovino, so prived-le s svojo omejitvijo naravnih eeli položaj kot tragičnega viška.

Življenjska sila, energija in znor-žnost prilagoditve, ki je lastna španskemu narodu, pa so uspešno prestale to strašno skušnjo. Vsled pomankanja tekmovalja ali kom-petencije so nastle nove industrije. Zgradilo se je nove tvornice za pro-dukucijo predmetov, ki so bili do-tedaj nepoznani v Španiji. Z eno besedo, — celi narodni industri-jalni siste mše je uspešno prilago-dilo prevladujočim razmeram. Po-sledica tega pa je bila, da je po-stal domači trg že dosti močan, da zadosti domačim zahtevam trgo-vske aktivnosti. To se seveda pre-cej olajšalo napetost položaja.

Kljub temu pa se je poleg te fuze narodnega razvoja pojavila kriza glede živil, ki je legla kot velikanska mora na španski narod. Kot normalna posledica izvanred-no velikih izvozov in dežele zavez-nikov, obstoječih iz surovin, kate-re se pridobiva v Španiji, se je po-javilo počasno povečanje cen za vsa živila. Zalozge pšenice se je predčasno izpalo in sicer vsled izvoza iz domačih zahtev in špan-ska vlada je morala kupiti na svoj lastni račun velike množine žita v Združenih državah in Argentini, da uniči s tem stremiljenja mono-polistov. Tak položaj stvari, ki je sličen krizam v drugih deželah, je na Španskem še hujši vsled dolge agonije, ki je tekom zadnjih treh let izpavala nižje in srednje raz-rede ter učinkovala tudi na višje družabne kroge v mestih. Življe-nje v mestih kot Madrid, Barcelo-na, Bilbao, Sevilla in Valencia je za Špance sedaj za 150 odstotkov dražje kot pa je bilo dno 1. avgu-sata 1914. Splošnem zvišanju cen za živila pa ni sledilo sorazmerno zvišanje plač. Zgodilo se je celo nasprotno. Gotovo število indu-strijskih trgovskih hiš in delavnic je omejilo operacije ter skleno svo-jim uslužbencem remuneracije ali plačo. Vsled tega je postala sploš-na revščina naroda, kojega mate-rijalni viri so že normalno majhni, še veliko večja vsler razmer, na-stalih na podlagi velikega svetov-nega boja.

Temeljni vzrok za politično kr-tzo, v kateri se nahaja sedaj Špa-nija, je iskati v ekonomskem polo-žaju naroda. Narodna španska pri-slovica, ki je bila znana že ob ča-su Saneha panze, pravi, da je vse žalostno, kjer ni pšenice. Na ne-srečo pa primanjkuje sedaj po celem civiliziranem svetu pšenice in tudi drugega žita.

V španskem političnem proble-mu pa pridejo v poštev še drugi faktorji. Narodnega duha razve-za globoka ezitacija, ki tvori od-mev in odsev sosednih konfliktov. Ta afitacija pa je, kot je že pri latinski narodih navada, polna sim-patije ali pa globokega sovraštva. Potom ostrih intriz, ki so se poro-dile v nasprotjujočih ali posamičnih v Madridu, potoma trihrih vseh vrst, katere so uporabljali agiti-

drugih narodov v svoji propagan-di, se razburja javno mnenje ter provocira velike sovražnosti. Špan-ska pa resolutno vstaja pri svoji nevtalnosti. Kljub temu pa je o-paziti struje v prid temu ali onemu vojskujočemu se in ter struje bodo še bolj razblinile že itak slabo or-ganizirane politične stranke.

Gotovi površni in neodkriti o-pazovalci španskega javnega mne-nja glede evropske vojne so ugo-tovili dve konečni stranki, namreč "levico" in "desnico". Prva se baje zavzema za zaveznike, dočim je druga za Nemčijo. Med konser-vativci je najti skupino odličnih oseb, ki simpatizirajo z zavezniki. Tak je na primer vojvoda Alba, ki pripada najstarejšemu in naje-štejšemu plemstvu. Na drugi stra-ni, v veliki radikalni skupini, pa je velika fackija, katero vodi re-publikanec Rodrigo Soriano, ki se javno zavzema za centralne zave-znike.

Ne more se zanikati, da je že dolgo časa prevladovala v Španiji želja po novem sistemu admini-stracije. Ta želja pa je postajala od dne do dne bolj silna. To pa ni vprašanje zgolj osebne izpremem-be režima, temveč pretvorjenje na rodnega eksistenčnega načrta.

Ta duševna napetost povzroča veliko odpornost proti vsakemu kabinetu. Oficijska dejanja vlade se sprejema s fatalizmom in pesi-mizmom, ki je značilen za a priori-sodbo Špancev.

Posledica tega je, da pridejo v oficijske sfere nekompetentni lju-dje, ki postanejo ministri kljub njih pomankanja izurjenosti in skušnje. To pa povzroča politično korupcijo.

Armada je v vsakem slučaju vedno solidno in lojalno podpira kralja Alfonza. Njeni častniki ki so patriotični in nesebični, so ostali tekom sedanje vlade nepri-stranski in neokuženi od političnih splet. Z ozirom na mednarodni konflikt so njih simpatije pro-nemške, a to bolj iz motiviv teh-ničnega značaja kot pa radi ču-stvovanja.

Kralj Alfonz je neizmerno po-pularen med svojimi podaniki in ta popularnost postaja v vsakir-dnem večje, dasiravno je masa na-roda ogorčena vsled neuspešnosti raznih kabinetov. Častniški zbor je tudi nezadovoljen radi politi-čnih napak in slabe uprave, a vsled tega tem boj lojalni proti Alfon-zu, ki baje sovraži civilne elemen-te, ki so se tako diskreditirali vsled svoje uprave javnih zadev dežele.

Kdor pozna notranje razmere v tej bogati in junaški deželi, mora spoznati kot nedopusten strah predstoječega republikanskega gi-banja, revolucije, ki bi imela "po-litično ozadje. Ključ za rešitev, težke uganke je iskati v težkem ekonomskem položaju, v katerem se nahaja dežela.

Če bi se kralju Alfonzu posre-čilo oživotvoriti posten, trden in stalen kabinet, ki bi bil v stanu re-šiti ekonomski problem, bi trium-firal med vsemi revolucionarnimi tedencami, kajti revolucija, vsprici sedanjih razmer bi bilo anarhistič-no gibanje, brez načrta in odgo-vornih voditeljev, ki bi pomenilo za Španijo skok v temo.

Razlika.

Popetniki, ki prihajajo iz Lou-dona, pripovedujejo, da se dobi v Londonu hrana po hotelih in re-stavracijah mnogokrat polovico ceneje, kakor v New Yorku ali ka-terem drugem velikem mestu Zdr-žav, akotavno se mora živeti iz-važati iz te države. Za kar se pla-ča v New Yorku \$3, se dobi v Lon-donu za \$1.50. Pri mnogih jedilih je cena v Ameriki štirikrat višja kot je v Londonu....

Nova ustava v Avstriji.

Po poročilu iz Carina v Švici, je avstrijska vlada izdelala načrt za novo ustavo. Ministrski predsednik je sklical voditelje vseh strank, 25 po številu, da se posvetujejo o za-devi. Kakor pa stvari sedaj stoje v državi, je najbrže ta korak bil storjen prepozno. Avstrijski auto-kratje so se spomnili mnogi pre-kasno, da imajo tudi drugi narodi razen Madžarov in Nemcev pravico do obstanka.

Skoro so ga linčali.

Moodus, Conn., 22. julija. — Ljudska množica je hotela linčati Filipa Martinuca, ki je streljal na gostilničarja, Louisa Grollmana. — Obesili so mu že vrv za vrat in že so ga hoteli povisati na drevo, ko so prišli mestni policisti in so ga rešili. — Grollman ni nevarno ranjen.

Mme. de la Grange,
žena franc. polkovnika Grange.

Italija in Mala Azija.

V listu "Nuova Antologia", ki izhaja v Rimu, je priobčil senator Leopold Franchetti članek, v ka-lerem razpravlja o konečnem uspe-hu zaveznikov. Pisatelj ne omeju-je bodoče Italije na ozke meje Ja-dranskega morja, temveč daje ži-veča izraza pravice Italije kot si-la v Sredozemskem morju v naj-širšem pomenu besede. On ne sma-traja za prenagljeno prosto razprav-ljanje o legitimnih pravicah Itali-je, posebno ker se ministrstva dru-zih zaveznikih sil niso niti naj-manj obotavljala izraziti se o bodo-čem statusu ozemlja, ki se ni zase-deno.

Poleg zasedenega še "neodreše-nega" dela Italije, kateri del ima sedaj v rokah Avstrija te ustano-vitve italijanske spremacije v Ja-dranskem morju ter teritorialnega razširjenja posesti v iztočni Afriki, naj se da Italiji tudi Mala Azijo z izjemo ozkega pasu ob Črnem mor-ju ter Marmara zalivu in Darda-nelah, katero ozemlje pripada po pravici Rusiji. Po mnenju senator-ja Franchetti-ja temelji pravica Italije do posesti Male Azije na življenjski važnosti, katero ima Sredozemsko morje za Italijo.

Okupacija vseh ne-evropskih o-bali Sredozemskega morja ter de-žel, ležečih za takimi obalami ou-strani drugih civiliziranih narodov, z izjemo nerodovitega Tripolisa, bi izključila iz teh krajev italijan-ske aktivnosti, to je kulturna delo-vanja, katere je bilo že pred vojno opaziti v teh krajih. Do pričetka vojne so italijanski industrijalci, trgovci, kontraktorji in delavci ve-liko pripomogli k ekonomskemu razvoju Male Azije, seveda v obse-žu meja, katere jim je dovoljevala Turčija. V drugih ozemljih Sre-dozemskega morja, ki so bila že za sedena od drugih civiliziranih na-rodov, je bilo tudi zapaziti itali-jansko delavnost, a v tem slučaju so Italijani določeni, da se jih ab-sorbira preje ali pozneje od vla-dujoče narodnosti.

Pisatelj je mnenja, da potrebu-je Italija prostega polja za ekspan-zijo ali razširjenje svoje ekono-mske energije in poleg tega za kolo-nizacijo svojih izselencev, ki bi našli v Mali Aziji kraj, ki je v pol-ni meri pripraven za produkcijo bogastva.

V prvi vrsti je treba upoštevati emigracijski faktor v zadevi Itali-je. Dasiravno je na stotisoče Itali-janov zapustilo domačo deželo ter jo zapuščalo še vsako leto, vendar niso našli vsi ti stotisoči kotička na zemlji, kjer bi mogli živeti pod italijansko zastavo. Kolonije, ki se nahajajo sedaj v posesti Italije, so namreč izkazale kot neprimkladne za evropske naselence. Na drugi strani pa bi bilo usodopolno, če bi se hotelo ustaviti izseljevanje Itali-janov v druge dežele, kajti s tem bi se razpalo energije v korist drugih narodov ter pospešilo raz-redne boje v notranjosti dežele sa-me.

Po zmagi, katero bodo izvojevali zavezniki, nadaljuje Franchetti, ne bodo le Francija, Anglija in Itali-ja veleale v Sredozemskem morju, temveč tudi Rusija, kar se bo na-hajalo v osrednjem delu. To zna-

ranje temelji seveda na politiki starega režima v Rusiji, katero na-ziranje pa je strmoglavila nova ruska vlada. Vsprico teh razmer ne bosta le Rusija in Anglija, tem-več bo tudi Francija silna na bliž-njem iztoku, kajti domneva se, da bo dobila Francija Sirijo. Vsled te-ga bi ne mogla nobena izmed pri-zadetih veleal zasesti obali Male Azije v Sredozemskem morju, ne da bi pridobila s tem nesprejem-ljivo nadmoč nad ostalimi. Italija edina, ki bi ne imela nobenih dru-gih posesti v Aziji, bi mogla dr-žati Mala Azijo, ne da bi motila s tem politični ekvilibrij ali ravno-vesje. Italija pa ne bo nikoli dosti močna v Sredozemskem morju, da bi si mogla pridobiti neoporečno nadvlado v teh krajih.

Glede domačega prebivalstva je omeniti toliko, da so različna ple-mena, različne vere preveč pome-šane med seboj, da bi se moglo lo-čiti jih po narodnostih ter jim dati avtonomijo.

Da se zagotovi prosperiteto teh domačinov, jim je treba sile, ki jih prekaša v civilizaciji, ki bo ustano-vila med njimi pravico ter vzdrža-la javni mir. Zvestoba, s katero so se domače čete v Eritreji borile proti Meneliku, kaže, da ima Ita-lija zmožnost pridobiti si ljubezen in zaupanje domačih podanikov.

(To so torej italijanske aspira-cije glede Male Azije in Sredozem-skega morja. Senator Franchetti je menda trobilo oficeijnih krogov in ve, kaj govori. Najbolj zanimi-vo pa je utemeljevanje, zakaj ho-če Italija Mala Azijo. Če taki do-kazi veljajo, potem mora dobiti Italija kar celo Nemčijo, Avstrijo. Združene države in celo Južno A-meriko, kajti v vseh teh krajih je bilo veliko Italijanov, ki so prišli tja za kruhom, katerega jim "Ve-lika" Italija ni mogla dati. Re-cept, kakdo se bo razdelil svet, so napravili sedaj Rusi, ne pa Itali-jani. Opom. ured.).

Promet v New Yorku.

Kako velik je promet na slovit-eti Ave. v New Yorku, se razvidi iz tega, da se mimo javne knjiž-nice na tej ulici vsak dan med 8. uro dopoldne in 6. uro zvečer pelje 17 tisoč voz avtomobilov.

Kje je Mehikanec?

Nekaj o oslovskem kašlju.

Kadar vidimo dete, ki trpi na oslovskem kašlju, nam pade ta-koj v oči napihnenost lica. — Nasprotno z jakostjo kašljanja pa so pljuča le malo prizadeta. Razven malenkostnega praaka-nja ni čuti nikakih drugih pri-kazni.

Kako pa se izvrši napad kaš-lja? —

Dete postane nemirno in plašno. Po kratkem požiranju vdi-hne globoko zrak. Tedaj pa pri-čne izvajati kratke, a močne sun-ke kašlja. Lice se pordeči.

Nato sledi kratka dihalna pa-vza. Lica postanejo modro-rdeča, oči stopijo iz jamie in temno-m-dri jezik se pokaže med čeljusti. Dete se skoro zaduši.

Voda in blato odhajata včasih samoposebi. Tedaj pa nastopi ono globoko, na daleč slišno vdihava-nje. Napad se vedno ni končan, kar je razvidno iz strahu in ne-mira, ki ga kaže otrok.

Že slede novi sunki kašlja, dok-ler se ne pojavi bruhanje steklu podobne sline, kateri so prime-sani deli zavžite hrane.

Napad je končan. Dete je vsled napada vidno izmučeno. Lice je pokrito s potom, utripanje srea slabo in dihanje pospešeno. Ve-čina otrok pa vzame takoj po na-padu zopet v roke prejšnje igra-če ter ni videti posebno izmuče-na.

Samoposebi ni oslovski kašelj pri zdravih otrocih bolezen, ki bi bila nevarna za življenje, dokler ne nastopijo druge stranske bole-zni, posebno krči, bronhitis (une-tje sapnika) ali pa razne vrste pljučnice.

V dojni dobi pa so take kom-plicacije žalibog zelo pogoste. — Nadalje nas uči znana zdravni-ska skušnja, da se pri slabotnih otrocih v nadaljem poteku bole-zni razvije dotedaj skrita tuber-kuloza, kar se more zgoditi tudi po ošpicah.

Otroke, ki trpe na oslovskem kašlju, je treba držati kar naj-bolj mirno. Veliko je zdravni-kov, ki pustijo otroke sploh leža-

ti v postelji. Glavna stvar pa je, da je zrak čist. Ker pa v mestu otrok ne more ležati na prostem zraku, naj se skrbi za bolniško preskrbo z dvema sobama. Dojem se mudi otrok v eni sobi, se zra-či drugo.

V zimi, dočim se kuri, je treba skrbeti, da ostane zrak v sobi ne-koliko vlažen, kajti suhi zrak po-vzroča še hujše napade kašlja.

Ponavadi se smatra za zelo dobro, da izpremeni otrok pod-nebje. To pa je blagodejno le v toliko, da se nahaja otrok na de-želi več na svežem zraku kot pa v mestu.

Odstraniti je treba tudi vsa obklo, ki bi tiščala ter se mora v mrzlem letnem času tudi skr-beti za to, da je obleka pregre-ta, predno se obleče otroka. Pri otrocih, ki imajo mrzlico, je ne-obhodno potrebno, da ostanejo v postelji.

Posebno pozornost je treba po-svetiti — prehrani.

V splošnem ostane hrana o-troka, če nima mrzlice, ista. Do-jenček mora ostati na vsak na-čin pri prsih, kajti bajka je, da dela materno mleko še več sli-n.

Hrane se ne sme dajati otroku takoj po napadu. V splošnem pa se lahko reče, da ni mogoče vzdr-žati natančnih premorov ali inter-valov pri dajanju hrane. Več-krat se zgodi, da je treba dajati majhne porcije, a pogosteje. Su-hih piškotov ali čakes ni treba dajati ter tudi izključiti ostra jedila, ki dražijo požiralnik in želodec.

Število zdravil, katere se po-nuja in prodaja proti oslovskemu kašlju, je seveda izvanredno veli-ko. Vsa ta sredstva pa niso do-sti vredna, kajti dosedaj se še ni našlo uspešnega zdravila proti tej bolezni.

Oslovski kašelj zahteva redno zdravniško nadzorovanje otroka. Posebno pozornost pa je treba posvetiti dojenčkom, kojih živ-ljenje je v vsakem slučaju ogro-ženo.

Turška armada v slabem stanju.

Popotniki, ki so prišli v Solun iz Male Azije, kjer se bore zavezni-ki s Turki, poročajo, da je položaj turške armade obupen. Moštvo je sestradano in strašne nalezljive bo-lezni vladajo med njimi. Discipli-na se krši in vlada je nezmožna, da bi dovažala zadostno množino ži-vil. Položaj je tako opasen, da je hitel na bojišče turški vojni mi-nister Enver paša sam, da uredi, ko-likor je mogoče.

Ženske preganjanje.

Vladni agente so pričeli strogo postopati z ženskami ki se nahaja-jo v bližini vojaškega vežbališča Fort Sheridan, Wis. V bližini se je že nabralo mnogo žensk slabega imena. Našli so že več kot ducat bivališč, kjer so se zadrževale na-lovredne ženske in te so pregnali.

Tatvina.

Mike Kovač, 1508 Hamilton Ave., Chicago, je bil okraden za 120 dolarjev, ko je stal v nedeljo v gneči pred cerkvijo.

Nemiri na Španskem.

Pariz, Francija, 22. julija. — Iz Madrida poročajo, da je v Valen-ciji razglašen preki sod, ker je prišlo do spopada med stavkarji in orožniki.

Ranjenih je bilo več oseb.

Ameriški admiral pri Mikadu.

Tokio, Japonsko, 22. julija. — Admiral Austin M. Knight, povelj-nik ameriškega brodograja v azijskih vodah, je prišel danes sem, da se zahvali japonski vladi za njeno u-ljudnost, ker je na bojni ladji po-slala v Ameriko umrlega ameriške-ga poslanika George W. Guthrie. V sredo bo Mikado priredil admiralu na čast pojedino.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naro-čnino za dnevnik "Glas Naroda". Naro-čnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četr let, za \$1.00. Vsi zastopniki tega potrdilo za svojo, katere je prejel in jla roja-hom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Gern, Frank Janesch in A. Kochevar.

Salida, Colo. in okolica: Loui. Costello.

Summit, Colo.: Math. Kernely. Clinton, Ind.: Lambert Bolander.

Indianapolis, Ind.: Albi. Easton, Ill.: John. Easton, Ill.: John. Easton, Ill.: John.

Manistique, Mich. in okolica: John Kotzian.

Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich in K. Zgonc.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Goude, Jos. J. Pesel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.

Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kitaville, Minn. in okolica: Jos. Adamich.

McKinley, Minn. in okolica: Fr. Bojc.

New Duluth, Minn.: John Jerina.

Sartell, Minn. in okolica: F. Triller.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grubrian.

East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich.

Klein, Mont.: Gregor Zobe.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Roundup, Mont.: Tomáš Paulin.

Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.

Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per.

Barberton, O. in okolica: Math. Kramar.

Bridgeport, O.: Frank Hočevar.

Collinswood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debeve, Chas. Karlinger, J. Marinčič, Frank Meh, John Prostor in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolica: Frank Anzel.

Louis Balant in J. Kumše.

Niles, O.: Frank Kogovšek.

Youngstown, O.: Anton Kijak.

Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakš.

Besemer, Pa.: Louis Hribar.

Broughton, Pa. in okolica: Anton Travec.

Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.

Canonsburg, Pa.: John Kokilich.

Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vid Rovanskic in Jos. Turk.

Claridge, Pa. in okolica: Anton Kozoglov.

Dumlo, Pa. in okolica: Joseph Suor.

Export, Pa.: Louis Supančič in Fr. Trebets.

Forest City, Pa.: Mat. Kamln, Frank Leben in K. Zalar.

Farrell, Pa.: Anton Valentincič.

Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.

Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osoinik.

Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar.

Moon Run, Pa. in okolica: Frank Podmilšek.

Pittsburgh, Pa. in okolica: U. E. Jakobich, Z. Jakše, Klarich Mat. J. Magister, I. Podvasnik in Jos. Pognar.

Reading, Pa. in okolica: Fr. Špehar.

South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprišek.

Steelton, Pa.: Anton Hren.

Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Chifrer.

Tyre, Pa. in okolica: Alots Tolar.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willock, Pa.: J. Petermel.

Murray, Utah in okolica: J. Kastelic.

Tooele, Utah: Anton Palčič.

Black Diamond, Wash.: G. J. Forenta.

Davis, W. Va. in okolica: John Brosch in John Tavželj.

Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenčan.

Milwaukee, Wis.: Aug. Collander in Josip Tratinik.

Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, Martin Kos, John Stampel in Heronin Svetlin.

West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.

Jugoslovenska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAIL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS SALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R. Delmont, Pa.

ZDruževalni odbor:

RUDELF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vai dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse priporočila pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode odzivalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Institutka.

(Nadaljevanje).

Zavriskala je Ida, prebravša to pismo. Ko pa so ga prebrale še vse tovarišice in je dejala Weissva Tilka, Idina najdražja prijateljica: "Oh, potem se pa ne bomo videli nikdar več!" — tedaj so zaplakale vse hkratu, objemale in poljubljale se brez konca in kraja...

Ko pa so šle istega večera gornje spat v tisto obširno spalno dvorano, ko je večina zadremala in se tudi nadzorujoča, sitna učiteljica ni več oglašala iz svoje postelje tam poleg vrat, tedaj se je prikradla k Idi v samu ponoči. Tilka ter snuknila pod njeno odejo. Ida jo je pričakovala.

"Blagor ti, Ida, — sedaj boš svobodna! Me se bomo morale pa še eno leto pokoriti tem bedastim zavodnim postavam in nadzbanim, pa preučenju predstojnišne sitnosti, — mi boš čisto pisala?"

"Gotovo, Tilka! — In ti meni tudi, kaj ne? — Nepopisno rada grem domov, — a vendar mi je tako hudo!"

"Oh, kako dolgočas mi po tebi, duša moja!" — Pritisnila se je k družici ter jo ihtela poljubljala. Tudi Tilka je tiho plakala.

"Ne jočiva, Ida! — Saj imaš drage starše in brata! — A veš, ljubica moja, meni se nekaj zdi... Ti pisma nisi brala dovolj pazno..."

"Moj Bog, kaj pa hočeš reči, Tilka!"

"Gospod papa piše, da ti hoče zagotoviti trdno socialno stalnost in lepo bodočnost... Mari ne razumeš?"

"Ne vem prav... tako temno je to izraženo, — Pa kako razumeš ti?"

Tilka je približala svoja usta tesno k Idinemu ušesu ter ji počepetala:

"Omožiti te hočejo!"

"Omožiti? — Mene? — Tudi meni se je zdelo nekaj takega", je priznala potem sama.

Ž njimi, nepopisno srečna... Ko pa ti donese Rojenice zlatelaso, rdečelčno dete, ki ti bo brevalo v naročju, katero boš negovala, tesila... oh, tedaj bo tvoja sreča nepresežna!"

Institutki sta šepetali še dolgo časa, plakali, smejali se ter se objemale in poljubljale...

Ravno je skočil solnce izza gostoporašenega hriba, da se je razlilo celo morje zlatih žarkov preko gričev in dolin, ko je stopila iz enonadstropne hiše deklica, stekla skozi vrt, ki je obkroževal hišo in hleva na treh straneh, odprla s ključem vrtno dur in odšla kraj obširnega jezera. Onda sta bila privezana dva čolna. Deklica odklene manjšega, stopi vanj ter ga z lahkim udarci veselo zapelje od brega in vesla krepko proti vodni sredini.

Sirok bel slannik ji pokriva glavo, po hrbtu ji visita dve kiti bujnih, temnorjavih las; oblečena je v svetlorožnato obleko, okolo pasu pa ima ovit širok, svilen bel trak, ki je na desnem boku umetno zavojljan v dve dolgi, do tal segajoči pentlji.

Ida Gradnikova je že štiri tedne doma.

Prve dni je samo pripovedovala svojem o minulih institutskih križih in zabavah, obiskovala razne tete, strice, botre, botrice, potem je sprejemala obiske nekaterih anjajših tržank, s katerimi je obiskovala prve razrede ljudskih šol in s katerimi je bila včasih dobra, zaupna prijateljica. Vendar ni bila zadovoljna niti s svojimi obiski, niti s poseti prijateljice.

Tetke in botre so se ji zdele tako strašno, smešno nerodne v vedenju in njihove toalete tako nasmarjene, da bi se jim bila najraje smejala v lice. Pri tem pa so jo še ogledovale od vseh strani, pretipavale blago njene obleke, preenjale njene lakove cipele in izpraševale, koliko velja to in to. Ona jim pa ni vedela povedati. Kupila in plačala ji je vse predstojnica institutova ali pa mati. Strašno neumne so se ji zdele te ženske!

In šele strici, ki so jo kakor nekako deveto čudo pogledovali samo iz dalje ter pušili iz svojih smradljivih pip! — Moj Bog, kako spravi ta ostudni smrad iz svojih kri! —

"Sedaj pa znaš že čisto dobro brati in pisati, kaj ne? — Ali nemiški tudi?" — jo je prašal stric, siv in kratkoviden ševljarski mojster.

Ida je kar odrevenela pri tem tem vprašanju.

"O, seve, seve!" je dela potem tati sentimentalna Tilka, a tako ušaljena. "A ne samo namakega čisto, da jo je prijateljica jedva odšla?"

"Ljubila ga boš, — srečna boš!"

W. Edwin Hall,
newyorskí advokat.

"Jejmenne, jejmenne!" je vzkliknila teta ter je še bolj obendovalno gledala. "Si ti učenla! — Ali je bilo zelo težko naučiti se?"

"Kdor ima glavo, za tistega ni nič težko", jo je zavrnil važno mož. "Toda, Ida, francoskega se misem slišal v našem trgu nikogar govoriti, še manj pa razume kdo angleško. — Italijansko zbudrajo samo tisti laški zidarji, ki prihajajo vsako pomlad krub krast domačin delavcem, pa obhajajo na jesen polnih žepov domov; — no, s temi pa ne prideš v dotiko..."

"Pa res, Ida, pri nas govorijo ljudje samo slovensko in le malo-kdo nemško, samo tisti gospodje v sodnji, pa komiji v prodajalnicah... čemu ti bodo oni jeziki!"

"Saj mi ni treba ostati tu, teta! — se odreže Ida nevoljna.

"Aha, aha, — saj res, kdo ve, kam se še omožiš!" de nato teta. "Pa čaj, Ida, da te ne pozabim vprašati: ali bi mi hotela vrezati za njega par srajce? — Jaz namreč vse sama vrečem in sešijem; a stara sem postala, nekam nerodna, ne vidim več dobro... saj veš! — Ti si se gotovo učila in lepše, pa bolje znaš."

"Ne, teta, moških srajce šivati se nismo učile", ji odgovori Ida, obrazek pa ji zardi velike zadrege.

"Ne!" se začudi teta, preko lica pa ji švigne nekaj pomilovalen ali celo zaničljiv obraz. "Moj Bog, šivanje je vendar za žensko, ki hoče biti kdaj dobra gospodinja, prva potreba!"

"O, vzorec iz papirja, pa minijature modele različnih komadov obleke smo pač delale, — pa kvakale smo veliko, pletle in vezle krasne stvari s svilo, z zlatimi nitkami in biseri!" se brani Ida.

"Ah, to ni nič — igrača!" odvrne teta. "Tudi jaz sem se učila takih potratnih prismodarj. Skoda časa. — Šivati in krpiti perilo otrokom, možu in sebi, to sem morala vedno znati, to sem vedno rabila, kajti šivilje so površne, počasne in predrage."

Ida ji ni vedela kaj odgovoriti. Hitro se je poslovila in jezna odšla.

"Hm — francosko, laško... hm! — Šivati, krpiti, to je glavno! Ali naj nosim vsako luknjico k šivilji? Hm — to bi morala biti grofinja!" se je jezila teta še dolgo po Idinim odhodu; mož ji je pa pritrjeval:

"Neumnost, pravim, so te duhujske dekliške šole! Usta v različnih jezikih pačiti, pa šariti z nasmarjeno obleko, to se uče — drugače nič. Doma naj bi bila ostala, v slovenskih šolah — a ne na Dunaj... neumnost!"

Ida pa je hitela k botri, bogati krčmarici, katere jo je vedno posebno ljubila.

"Oh, to si lepa, to si lepa!" je vzkliknila debelohusta krčmarica ter ji s svojimi bujnimi ustnecami pritisnila na obe lici zapored par širokih poljubov, da je kar odmevalo njeno emokanje. "Oh, pri nas, v tem pustinarskem trgu, pa smo še tako zasotali! Nobena se ne zna tako pripravno obleči..."

Oh, res, tako si stoji obleka, kakor bi bila sama živost. — To

se že lahko! No čaj, sedaj imamo tebe; povedati nam boš morala, kako se to in ono naredi, kaj je modno in elegantno... Oh, Idka, tako sem vesela, da si prišla domov; — pa sedi vendar, dušica!"

Krčmarica jo je posadila na široko zofo, pa brzela okoli lde, ki ni prišla do besede, ter govorila in govorila. Potem je stekla v kuhinjo ter se za nekaj hipov vrnila.

"Pokusiti moraš malo naših povitice, katere sem spekla ravno sinoči; jutri bo praznik in ljudje jih zahtevajo. Pa je križ s to peko! — Saj vse natanko premerim: koliko poličev moke vzamem, koliko periš soli, koliko drožja itd., pa mi včasih vendarle noče prav vzhajati. — Veš kaj, Ida, ko bom prihodnje pekla, mi boš malo posvetovala, kaj ne?"

Saj vem, da si se na Dunaju vsega naučila. — No, sedaj pa malo prigrizni... katere hočeš — medeno, rozinovo, lešnikovo, orehovo, — kar odreži! — Vidiš, to-le je pa malinovce domačega pridelka. V jeseni sem ga napravila dvajset velikih steklenic; — ali malo kalen je letos, ne vem, kaj sem zagrešila. — Letos boš pa še ti poleg, kaj ne? — Pokusi!"

Ida je jela in pila, pa prikimala, kajti trgovna botrica je ni pustila do besede. To pa je bilo ldi prav ljubo: saj bi ji morala sicer priznati, da vsega tega, o čemer želi krčmarica sveta in pomči, ona kar nič ne razume...

Ti ljubi Bog, kakšni nazori! — Torej srajce šivati, raztrgano perilo krpiti, krila delati, kuhati peči, malinovce pripravljati... to naj bi se učila v institutu, da bi ugajala tem ljudem?"

O basolah, elektroforih, kompenzacijskem nihalu, — o progresih, permutacijah, rentnih računih, — o rizopodih, celenteratih, artropodih, molaskih, — o teoriji Rousseaua, o pomenu Lockeja, Pestalozzija, Lindnerja, — o nemških romantikih, klasičnih, simbolikih, — o italijanskih humanistih, francoskih realističnih, — o naturalistih, — oh, o vsem tem in še o marsikem drugem pa je ne poprašala nihče, prav nihče! Koliko bi vedela govoriti o tem!

Tako se je godilo ldi prvi teden njenega bivanja doma. Zlovoljna je bila in užaljena. Drugi teden je ostala doma, pogovarjala se z materjo, največ pa je čitala. Mati je imela vedno dovolj opravila: sedaj v kuhinji, sedaj v kleti, potem pri poslih na vrtu in v hlevih pri kravah, volih in konjih. Dasi se ni sama dotaknila skoro nobene stvari, je bila vendar povsod poleg: tu je nadzorovala, ondi svetovala, ukazovala, opominjala, pa zopet drugje karala. Vse je videla in vedela. Ker je bil oče navadno z doma po svojih opravkih kot veletržec z žitom in s sočivjem, pri čemur mu je pomagal ldiin starejši brat Tone, je morala mati doma gospodinjiti in gospodariti.

Minul je tudi drugi teden. Ida je prečitala že vse knjige, katere so ji bile neznane v pičli otroški knjižnici, in začela se je kruto

Za gospodinjje.

Krompirjeve klobase.

Vzame se četrt funta okajene slanin in zreže na drobno. Temu se prične polna sklenica zelo drobno zrezane čebule. Nato se skuba fant krompirja, ki mora biti potem zriban. Vse to se dene v skledo in se pridene masti ter skledico mleka z dvema jajci in soljo. To se potem napolni v čista čreva in se dene kuhati za deset minut, nakar se speče v masti.

Čiščenje.

Za čiščenje ogledal, šip in raznih predmetov iz bakra ali druge kovine se da najbolje rabiti pepel od smodk. Ta pepel vsebuje najboljše sredstvo za čiščenje, takozvan potaš. Pepel vzame vsak mizec od kovin in stekla ter ima to prednost, da ne zapusti nobenih znakov, kakor ponavadi druga čistilna sredstva.

Ako ti pride rja na tvojo kovinasto posodo ali druge predmete, namaži jih s svinjsko mastjo ter jih pusti tako stati nekaj dni. Potem vzami nekaj kapljice amonij in snažno krpo ter odrgni s tem posodo. To odstrani vsako rjavino.

Gospodinjje imajo veliko težavo s posodo, ki je emajlirana. Ako hoče, da se ohrani dolgo v dobrem stanju in se emajl ne okruši, naj vzame, kadar izprazni posodo, nekaj sode in jo namoči v mrzli vodi v posodi. Potem postavi posodo na ogenj, tako, da se voda segreje. Soda vzame vse ostanke jedi hitro raz posode in ohrani isto vedno belo in dober emajl.

Uporaba lupin od melon.

V teh časih, ko je sadje zelo visoko o ceni, porabijo varčne gospodinjje lupine od melon za "čisti". Pri tem naj služi sledeče navodilo: Lupina od melone se olupči ter zreže na kose in napol skuhla. Potem se naj pripravi gost sirup na sledeči način: En kvart octa, 3 funte sladkorja, dva dolga kosa celega cimeta, 2 unci celih klinčkov, kateri se kuhajo zvezani v kosu platna, in 2 citrusi, zrezani na tanke rezke. V tem sirupu se naj kuhajo kosi lupine eden za drugim po pet minut, nakar se dajo v posodo, ki je namenjena za dželi. Potem se naj kuha sirup še enkrat nekaj časa, nakar se vlje na lupine v posodi. To jako dobro nadomestuje drug dželi iz dragačja sadja ter je zelo okusen in poceni. Na ta način se uporabi ena velika melona.

Čiščenje zob pri otrocih.

Večina staršev se ne zaveda, da vplivajo slabi zobje zelo slabo na otročji organizem. Preiskave po šolskih uradnikih so dognale, da je večina otrok, katerih zobje so v slabem stanju. Zato je zelo potrebno, da skrbne matere, da si čistijsko odraščeni otroci zobe vsak dan vsaj dvakrat. Pri majhnih otrocih morajo to preskrbeti matere same in paziti skrbno na vsa.

S. R. KIRBY, FRANK GOUZE, predsednik. blagajnik.

MINES STATE BANK, Chisholm, Minn.,

se vam vpljudno priporoča za vse bančne posle, kakor čekovni promet, hranilne vloge in zavarovalnino.

Naša banka je pod strogim državnim nadzorstvom in vse vaše vloge so pri nas absolutno varne.

Plačujemo po 3% od hranilnih vlog. (19—6 v 2 d)

PATRIJOTI!

Stric Sam išče 500 PEKOV 100 KUHOV 25 MESARJEV

na hranili U. S. vojske SLUŽITE SVOJI DRŽAVI, KJER JI MORETE NAJBO- LJE.

Peki, kuhi in mesarji se iščejo, da služijo Z. D. v svoji časti.

Vam ni potrebno vedeti se ali opravljati vojaške dolžnosti razen svojega posla.

Ako znate peči ali kuhati, Stric Sam vas hoče — če pa ne znate peči ali kuhati vas bo na Stric Sam našel.

VPISUJTE SE DAME! STOPITE V ČASTNE VESTE

za časa vojne.

STAROST 18 DO 45 LET

Plaš poboljšanje \$35 do \$64 na mesec plaš hrane \$25 do \$34 na mesec plaš moravj \$15 na mesec

Imate zanimanje? vprašajte nas za 644 Ave.,

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

Slov. pevsko podporno društvo "ZVON"

SEDEŽ V CLEVELAND (NEWBURG), OHIO.

URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF BLATNIK, 3532 E. 82. St., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: GUST STRAJNER, 963 E. 63. St., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANDREW ŽAGAR, 3704 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
Podtajnik: ANTON GORENC, 7728 Osage Ave., Cleveland, Ohio.
Blagajnik: MIKE VRČEK, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
Zapiskarica: ROZI MAUER, 3522 E. 82. St., Cleveland, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

MARY GLIHA, 3606 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
MARTIN MARTINŠEK, 3559 E. 81. St., Cleveland, Ohio.
FRANK VRČEK, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI NADZORNIKI:

JOHN FONDA, 7825 Burke Ave., Cleveland, Ohio.
FRANCES ZABUKOVEC, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

VEATAR:

LUDEVIK GRUDEN, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

Seja se vrši prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Mike Plutevi 296. rani, 3611 E. 81. St., Cleveland, Ohio.

ko bolezen na zobeh. Ako stariši žele, da dobe otroci zdrave in lepe zobe, naj jih peljejo k zobozdravniku vsaj enkrat na leto. Na ta način se vsaka bolezen odzdravi takoj v začetku in se s tem prihrani stroški ter mnogo bolečin se odvrne od otrok.

Za smeh in kratek čas.

PRI AVDIJENCI.

Višji uradnik kmetom, ki se pridejo pritoževati radi draginje: "Torej, gospoda moja, kar se tiče draginje, vam moram naznaniti, da smo z ministrom za trgovino ene misli: Svinj ne moremo več dopuščati, volov pa imamo dovolj v deželi ter v tem smislu sem imel čast tudi vas spoznati."

V VOJNI.

Pošee prijatelju, ki je pri letalcih: "Kako pa je to, prijatelj, da te najdem pri letalnem oddelku?"

"Veš, dragi moj, zletel sem iz sole, zletel sem iz vseh služb, pri sem si mislil, da je zame najbolje, se ako grem v vojni kar k letalcem in se šele tam nadalje."

V ŠOLI.

Učitelj je pripovedoval zgodbo o ubogem Lazarju iz Svetega pisma. Potem je stavil vprašanje: "Kdo je bil ubogi mož, ki je sedel pri vhodu in gledal ljudi, ki so hodili notri ter si želel, da bi tudi on zamogel iti in se z njimi veseliti?"

Tonček v zadnji klopi, misleč na gledališče premikajočih slik: "Mož pri blagajni!"

NOVI ČAS.

Gospa kuharica: "Samo osem dni ste šele pri meni, pa že imate

druga vojnika pri sebi v kuhinji!"

Kuharica: "Gospa, saj ste zahtevali veselo in živo dekle, ki ima poleg tega tudi veliko patriotično ljubezen."

JUŽNO-VZHODNI MISSOURI

je edina dežela pod solncem, da se uspešno kmetuje v vsaki vrsti kmetijstva, ker tukaj dobi vse pridelke severa in skoro vse juga, ki uspešno rastejo in obrodijo. Tukaj je edin kraj, da raste vse vrste sadja, čez vse fino grozdje ter vsake vrste jagode.

Na tisoče akrov pšenice, koruze, detelje, trave, ovsa, peanuta, navadnega in sladkega krompirja, solnčarice, buč, dinj, pavole, riža, na tisoče vrst najrazličnejšega sadnega drevja.

In vse to sedaj lahko vidiš za svoj denar, kajti vsakemu plačanu vožnju, kateri kupi; istotako vsakemu, kateri je videl deželo roditi toliko pridelkov, ali da je videl lopsa polja na svetu.

Osebnim imam 120, 80 in 40 akrov najfineje zemlje, katere se lahko očisti in za katero garantiram, da prvi pridelek plača zemljo, čiščenje in vsa poslopja. Poudim jo poceni, ker imam sredstev jo čistiti. Priložnost imaš Obišči tukajšnje Slovence in čudi se boš, kaj se naredi v tej deželi. Vsa zemlja je kanalizirana.

Na tisoče akrov zemlje se je to leto prodalo kmetom iz Illinoisa, kateri prihajajo trumoma v naš kraj za stalno življenje.

Povabim te na trgatve in na korezce domačega vina, ki nisi pil boljega. Pri nas ne bo nikoli suše. Obišči nas! Ako ne rabiš zemlje, boš znal, kako živimo.

Vsa pisma pošljite na naslov: F. GRAM, (137—158) NAYLOR, MO.

POPOTNIKI.

Vsem onim, ki ste namenjeni potovati v Cleveland, posebno ako imate družino, bo potrebno nabaviti pohištvo in kuhinjsko opravo ako se hočete nastaniti v naši naselbini. Zato ob tej priliki priporočam svoje velike prodajalne, kjer dobite vse kar je potrebujete. Pri meni imate vedno poteno in zanesljivo blago.

Ako dospete v Cleveland na postajo in se neveste kam obrniti, pokličite na telefon Princeton 1281 ali pa Rosedale 1881 in jaz bom poslal en avtomobil po vas. Ako pa vzamete pocenost karo se peljite s St. Clair karo do 62. ceste in na vogalu St. Clair Ave. je naslov:

A. GRDINA,

6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Pri meni se lahko dobi letni list za 20c. poštne znamke.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandoro, zastavo, regalje, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, veržice, privrask, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Upravičeno Vas stane le 2c. pa si boste prihranili dolarja.

Čudila naš svet polnimo brezplačno. Pišite pač.

IVAN PAJK & CO.,

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

SLOVENSKO

podp. društvo

svete Barbare

ZA KREDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedeži: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Absay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENEC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomočnik tajnika: AVUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomočnik blagajnika: ANT. HOCHVEYAR, RFD. No. 2, box 11½, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Wilk, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROSEK, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN ORBEŽAN, box 72, E. Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikakor drugače. Denar naj se po-
bija edino potoma poštne, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, nika-
kor pa ne potoma privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmer
& Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika
kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da
se samore napako popravi.

GERSTAECKER:

Roparji na Mississippi

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

35 (Nadaljevanje).

Dayton je bil izvanredno blede. — Lase je imel nepočesane, oči
sta mu pa obdajala dve velika črna kolobarja.

— Gospod sodnik — je rekel Cook in mu pri tem neprestano
gledal v oči. — Mr. Dayton, zdi se mi, da sem vas že nekje videl....
Tako znani se mi zdite. — Čisto ste podobni Mr. Whartonu.... Sli-
šite, ali niste bili vi pred štirinajstimi dnevi pri regulatornem so-
dišču v Fourche la fave?

— Jaz — Ne. — Motite se — se je nasmenil Dayton. — Kot mi-
rovni sodnik sploh nimam nobenega opravila z regulatornim sodi-
ščem. — Kako ste vendar prišli na to misel?

— Ker ste skoraj na las podobni onemu možu, katerega sem vi-
del tam. — Ne, to je pa res izvanredna podobnost.

— Wharton, Wharton.... je premišljeval sodnik. — Zdi se
mi, da sem to ime že nekje slišal. — Čakajte, se bom že spomnil. —
Moj obraz je gotovo tako vsakdanji, da mi je vsak tretji podoben.

— Tega ravno ne — je odvrnil Cook in ga neprestano gledal. —
Prekrito, da ste vi ravno taki kot Wharton.

— Mr. Cook — je rekel sodnik smeje, — tukaj vam predstavl-
jam svojo ženo Mrs. Dayton. — Sedaj gotovo ne mislite več, da sem
jaz advokat Wharton, pač pa sodnik George Dayton.

Cook se je v zadregi priklonil in zamrmal:
— Čudna, izvanredno čudna podobnost. — In oni Wharton je
imel na čelu ravno tako bradavico kot jo imate vi.

— Prosim vas, gospod — ga je prekinil sodnik — zakaj ste
prišli danes k meni?

— Ali bi lahko govoril z vami par besed na samem? — je vpra-
šal. — Nekaj zelo važnega vam imam sporočiti. — Gre za varnost
vsega mesta in vsega obrežja.

28.

POZIV.

— Sodnik Dayton — je rekel Cook, ko so se zaprla za ženskami
vrata, — včeraj je odšel z naše farne Mr. Hawes. — Rekel je, da se
bo odpravil naravnost k vam in vam bo nekaj važnega sporočil. —
Kot mi je pa povedala vaša gospa soproga....

— Motite se — je odvrnil sodnik mirno. — On je bil v Heleni.
In če ste vi prišli z ravnotakim namenom kot on, potem vam ni bilo
treba tako hiteti.

— Da je bil tukaj? — se je začudil Cook. — Gospa mi je pa ven-
dar rekla....

— Jaz sem ga srečal v mestu, kjer mi je vse razodel. — Ker pa
ne smemo izgubljati časa, sem ga poslal v Sinkville in jaz sem pre-
vezel celo zadevo. — Rekel sem mu tudi, naj zbere kolikor mogoče ve-
liki mož, da bomo vsi naenkrat napadli.

— Ali ste tudi vi že kaj preskrbeli? —
— Seveda. — Na naši farmi je že vse pripravljeno. — Tudi ne-
kaj sosedov bo pomagalo.

— Zaenkrat pa moramo toliko časa počakati, da bomo dobili
iz Sinkville vsa poročila.

— Ali vam je Hawes tudi že povedal, da nam je Cotton všeč?
Sodnik je odskinal.

— Mislim sem, da bo pobegnil v kako močvirje, toda to se ni
zgodilo! — Oče moje žene in moj svak sta mu sledila. — In njegova
sled je vodila v Heleno. Jaz in James sva se pripeljala v Heleno s
čolnom. — V zgodnji jutranji uri sva dospela do neke krme, o
kateri mi je povedal James, da se imenuje krma "Pri sivem me-
dvedu".

James je rekel, da bi rad izpil čašo kave. — Tudi jaz sem bil s
tem zadovoljen.

V krmi je bil precej velik šum, kakor hitro sva pa potrkala na
vrata, je nenadoma vse utihnilo. — V gostilniški sobi je zavladala
grobna tišina.

— Ali se ni nihče oglašil? — je vprašal sodnik.

— Seveda se je.

— Kdo pa?

— Nek starec je prišel iz krme in vprašal, kaj hočeva.

James je rekel, da bi rada kave.

— In kaj je odvrnil?

— Povedal nam je, da nima niti kave niti nobene druge stvari
ter nama je zaprl pred nosom vrata.

— In kaj je na tem sumljivega?

— Saj je že to dovolj sumljivo, potem pa še nekaj. — Ko sva
šla kakih deset minut po cesti, se je dvignilo v daljavi v zrak par
raket. — In par trenutkov pozneje se je tudi izpred krme "Pri si-
vem medvedu" dvignilo v zrak par raket. — Takoj zatem sva se
prepričala, da so rakete izpustili ljudje, ki so se nahajali na malem
čolnu poleg krme.

— Kam je bil namenjen čoln? — Ali se je vstavil pri krmi?

— Seveda se je.

Sodnik se je zamislil in slednjič vprašal:

— Koliko raket je pa bilo? — In kakšne barve so bile?

— Kakšne barve? — se je začudil farmer in koliko jih je bilo?

— Ali vam je morda znano znamenje?

— Ne, ne, — se je smejal sodnik. — Mislim le, če so bile rakete
izpuščene brez vsakega namena. — Mornarji večkrat za šalo spu-
šajo rakete.

— To sem tudi jaz mislil, toda zakaj nam niso odprli, dočim
so odprli čolnarjem?

— Ne vem — je odvrnil sodnik. — Morda se motite.

— Seveda sodnik, mi se prav lahko motimo, toda zdaj ni čas.

da bi se pričakali, v čem smo se motili in v čem smo imeli prav. —

Jasna stvar je, da je na neki nek otok, na katerem se zbira roparska

banda. Krmar je že takolitako na slabem glasu. — In tudi oni Cot-

ton je pobegnil v Heleno.

— Kje pa je James Lively? — je vprašal sodnik. — Ali je prišel

z vami v Heleno?

Vrata so se odprla in na pragu se je pojavila Adela.

— Oprostite gospoda, da vaju motim. — Plaše sem pozabila.

Sodnik se je nasmenil, Cook je pa nadaljeval:

Ko je Adela zaslišala to ime, je zardele.

— James Lively preži v svojem skrivališču. — Njegovemu po-

gledu ne bo ušla nobena sumljiva stvar.

Adela si je ogrnila plašč in odšla.

— Moj nasvet bi bil — je razlagal Kelly — da obkolimo bez-

nico in ne pustimo nikogar ven. — Bog ve, če nima ravno v tej bez-

nici vse svoj izvor?

— Dragi, gospod Cook. — je rekel sodnik — tako hitro ne gre.

S tem, da sumimo kakega človeka, še ni rečeno, da bi imeli vdreti v

njegovo stanovanje. — To je po postavah prepovedano. — Da, če

bi imeli kak dokaz, bi bilo že.

— Kaj pa hočete vedno s temi dokazi, gospod? — Če bi imel kak

dokaz, bi ne stopal kot mačka krog vaše kaše. — Postava nam mo-

ra pomagati, da bomo dobili dokaze, drugače pa ne gre.

— Dragi gospod, z nasiljem se ne da ničesar opraviti. — Vi go-

vorite tako kot da bi se zavzemali za linčanje.

— Jaz sem prepričan, da storimo vsej okolici največjo uslugo.

— če čimprej mogoče polovimo in pobijemo zločince.

— Tudi jaz sem tega mnenja, tudi jaz sem zoper to, da bi ostal

kak zločinec nezakovan. — Toda vse mora iti po predpisih, vse mo-

ra iti po postavah.

— Torej nam ne boste pomagali? — je vprašal Cook odločno.

— Seveda vam bom pomagal. — To je vendar moja dolžnost.

— Sicer se mi pa zdi, da vidite to zadevo prevečerno. — Meni se zdi,

da se zbirajo v tisti krmi igralci. — Vse to pa moramo prej ugotovi-

ti. —

(Dalje prihodnjič).

NJEVOVA MISEL.

Prodajalec: "Tukaj vrček za
pivo; ako pokrov odprete, igra
veselo poskočnico."

Pivec: "Ali nimate takega vrč-
ka, kateri zaživlja, kadar je pra-
zen?"

FRANCEK, SPAT!

Francek: "Oče, kak razloček je
med resničnostjo ter domišlja-
vostjo?"

Oče: "Ta razloček obstoji med
žensko in njeno fotografijo."

Mati v kuhinji: "Francek,
marš spat!"

SVARILLO.

Fotograf: "Prosim va, gospod
držite se bolj prijazno. Slika bo
drugače izgledala neprijazno."

Star strie: Ne; tako je prav!
dolarju tnat.

Ako izgledam prijazno na sliki,
potem me bo nečak, kateremu jo
pošljem, prosil takoj za denar."

V LETOVIŠČU.

Tujec: "Včeraj ste vzeli stole
iz moje sobe in jih posodili za ve-
selico, toda danes bi jih pa ven-
dar že lahko nazaj postavili!"

Gostilničar: "Ali menite, da so
še celi?"

Lepe cene obetajo za kokošja
jajca.

Z lepimi točbami prihajajo na
dan trgovci za ljudstvo, ki imajo
vlogel v današnji trgovski sistem.

Frank B. White, ki se peča s perot-
nino in trži z njo, je na zborova-
nju perotinarjev v Chicagu rekel:

"da bodo kokošja jajca kmalu po
dolarju tnat.

DR. ROSENTHAL,
SPECIALIST,

622 PENN AVE., PITTSBURGH, PENNA.

Dr. Rosenthal, Specialist je čez 20 let. Ako
imate tajne bolezni, syphilis, čankar, kapari-
ko, izgubo semena, bolno kri, nervoznost, še-
lolec, ledice, marulji, revmatizem in druge
bolezni, upražite za nasvet Dr. Rosenthala

in povedal vam bo če ste ozdravljivi.

POSEBNA PONUDBA za kratek čas je dva
dolarja na teden. Ako niste zadovoljni s
zdravljenjem vam vrnem dva dolarja.

Dr. Rosenthal zdravi z najboljšimi zdravili, ki jih dobi iz Evrope,
Indije, Kitajske, Južne Amerike in vseh drugih krajev sveta. On želi
zdraviti le svoje bolnike.

Dr. Rosenthal, 622 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 6. popol. Ob četrtih in sobotah od 9. jutraj do 5.
zvečer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 6. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrečite in obdržite to objavo.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa ko-
lonijskih posestev vseh vseail.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJE-
DINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA OCELI SVET,
CENA \$1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DAL-
MACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. —
CENA JE 15 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St.

New York, N. Y.

POPRAVEK.

V veliko zadoščenje je nam, da
moremo popraviti svoje poročilo,
ker smo pisali, da se Frank Cee iz
Franklin, Kansas, ni registriral.
Prejeli smo od omenjenega rojaka
registracijsko izkaznico in mo-
ramo potrditi, da se je registriral.
Kdor pa nam je nasprotno poro-
čal, se je sam na laž postavil. Go-
spodu Fr. Ceeu hvala za poročilo!

Kje je moj prijatelj JOE CVEL-
BAR? Doma je iz Kostanjevice
na Dolenjskem. Pred 11. meseci
je bil pri meni in sedaj se baje
nahaja nekje v Clevelandu. O.
Prosim cenjene rojake, če kdo
ve, da mi naznani, ali naj se pa
sam oglasi, ker ima pisno pri-
mene, ki je prišlo 17. julija iz
starega kraja. — John Komi-
dar, Box 426, Norwich, Pa.

HARMONIKE

bodite kakršnekol vrste izdelujem in
popravilam po najnižjih cenah, a do
trpečno in zanesljivo. V poprav-
sajmo vsako rojke, ker sem že
nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj
v svojem lastnem domu. V poprav-
zajem kranjske kakor vse druge
harmonike ter računam po delu na
torilno kdo sahteva, brez nadaljnj
vprašanj.

JOHN WENZEL,

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio

PRIPOROČILO.

Rojakom v Pennsylvaniji in
West Virginiji naznanjamo, da
jih bo obiskal naš rojak

Mr. OTTO PEZDIR,
ki je pooblaščen pobirati naro-
čino za "Glas Naroda" in izda-
vati pravomočno potrdila. Cenje-
nim rojakom ga toplo priporoča
mo in upamo, da mu bodo ali na
roke.

S spoštovanjem
Upravištvo "Glas Naroda".

Dr. LORENZ,

Jas sem edini slovensko go-
voči Specialist možnih bolezni v
Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do
popoldne od 9. ure zvečer. V pet-
kih od 9. popoldne do 2. popol.
Nedelje od 10. dop. do 2. popol.

DR. LORENZ,
Specialist možnih bolezni,
644 Penn Ave. II. nadst. na ulici,
Pittsburgh, Pa.

POZOR ROJAKI

Kakor hitro opazite, da vam počenja možna smetnost, ne
čakajte, temveč prite in jaz vam jo bom zopet povrnil.

Subjekt celi, ki vodi in mehurske, zdravim v kratkem času
Hidroceli ali vodeno, kile zdravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Boleznih mehurja, ki povzročajo bolečino v križu in hrbtu in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, otekanje, kile, kile, kile in včasih tudi pri spajkanju
voda, zdravim v 30 minutah.

Revmatizem, izpušice, bolečine, otekanje, o